

هشدار امام!

«...دعواهای ما دعوائی نیست که برای خدا باشد
... همه ما از گوشمان بیرون کنیم که دعوائی ما برای
خدا است ما برای مصالح اسلامی دعوا می‌کنیم...
دعوائی من و شما و همه کسانی که دعوا می‌کنند همه
برای خودشان است...»

امام خمینی (ره) - صحیفه امام، جلد ۱۴ صفحه ۴۷۹

سپاهی الهی زحمت

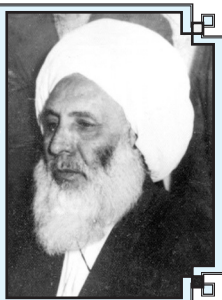
یادی از

آیت الله

حاج میرزا خلیل کمره‌ای

منادی وحدت و تقریب

صفحه ۵

سال سی و پنجم ♦ شماره ۱۴ ♦ شماره مسلسل ۱۴۸۴ ♦ نیمه دوم مهر ماه ۱۳۹۳ ♦ قیمت: ۵۰۰ تومان

آیت الله مقتدایی:

کمک به توسعه
حوزه علمیه، باقیات
الصالحات است

صفحه ۲

آیت الله محسن اراکی خبر داد:

چاپ کتاب ۶۰ جلدی
درباره احادیث
مشترک شیعه و سنی

صفحه ۷

حجت الاسلام والمسلمین
دکتر مختاری

هم اندیشی مذهبی؛
گام بنیادین در تحقق
وحدت امت اسلامی

صفحه ۶

حجت الاسلام والمسلمین
مصباحی مقدم

بانک‌ها از سیستم
ربوی غرب
الگو برداری نکنند

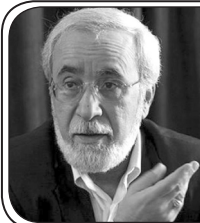
صفحه ۲

دکتر صباح زنگنه:

عربستان
می‌خواهد شیعه را
خطرناک‌تر از داعش
نشان دهد

صفحه ۶

نگاهی به «غدير
در آینه کتاب» در
گفت‌وگو با مدیر
انتشارات دلیل ما

صفحه ۸

حجت الاسلام والمسلمین قرائتی:

در عزاداری‌ها به جای شعر و خواب، از قرآن و حدیث بگوئید

دفاع از حق شوهرش و در خطبه‌های حضرت زینب سلام‌الله‌علیها چه مقدار از آیات قرآن استفاده شده تا به ما بگوید حماسه و سوز باید از طریق آیات قرآن باشد.

در مکتب پیامبر اخلاق و سعه صدر و وحدت و دوری از تفرقه مورد توجه است، در عزاداری‌ها نیز باید از هر حرکتی که سبب تفرقه، بداخلاقی، تبعیض، اسراف، آزار دیگران، تضییع حق همه اقشار شرکت کننده در عزاداری دوری شود.

شما خود می‌دانید اگر اشک‌های خالصانه همراه با دقت‌های دینی باشد، چه تحولی در فرد و جامعه به وجود می‌آورد.

با هیچ کتاب و نوار و فیلمی نمی‌توان در خیابان‌های نیویورک اقامه نماز کرد، ولی چند سالی است که شیعیان آمریکا در ایام عاشورا نماز ظهر عاشورا را در وسط خیابان می‌خوانند و این امام حسین علیه‌السلام است که در سایه عزاداری او این حرکات در سراسر جهان انجام می‌شود.

حماسه عاشورا باید بستری باشد که مردم با احکام دینی آشنا شوند، زیرا در حدیث می‌خوانیم ذکر مصیبت‌های امام حسین علیه‌السلام و یارانش سبب احیا و اقامه دین می‌شود، یعنی باید نماز و روزه و حج و خمس و زکات در سایه عزاداری زنده شود.

امام صادق علیه‌السلام در آستانه شهادت فرمود: اگر نماز ضایع و سبک شمرده شود، شفاعت اهل بیت علیهم‌السلام دریافت نمی‌شود. عزاداری‌ها باید یا با نماز شروع شود یا به نماز ختم گردد.

در جلسات عزاداری باید اسلام شناسی از قرآن و همه احکام بگوئید. در هر جلسه عزاداری آیهای از قرآن تفسیر شود، حکمتی از نهج البلاغه بیان شود.

سعی کنیم به جای اینکه بیشتر مراسم با شعر و خواب پر شود، بیشتر وقت منبر و مداحی با قرآن و حدیث و موعظه پر شود.

شما خود می‌دانید که رقابت و خودنمایی و اسراف و سد معبر و تبعیض و عزاداری بی‌موقع و عزاداری که در آن نماز سبک شمرده شود، ذخیره قیامت ما نخواهد بود.

در پایان نیز از قرآن می‌گویم که خداوند می‌فرماید: «إِنَّمَا يَتَقَبَّلُ اللَّهُ مِنَ الْمُتَّقِينَ»، هر چه تقوا بیشتر باشد، پاداش بیشتری دریافت می‌شود. سلام و صلوات خدا بر کسانی که ما را با قرآن و اهل بیت علیهم‌السلام آشنا کردند و سلام و صلوات خدا بر شما که در منابر و مداحی‌ها مردم به خصوص نسل نو را با منطق و حماسه اهل بیت علیهم‌السلام آشنا می‌کنید.»

حجت‌الاسلام والمسلمین محسن قرائتی رئیس ستاد اقامه نماز به مناسبت در پیش بودن ایام سوگواری سید و سالار شهیدان نامه‌ای به واعظان و مداحان، پدیدآورندگان و حامیان حماسه حسینی نوشته است که در ادامه می‌خوانید.

«محضر مبارک واعظان و مداحان، پدیدآورندگان و حامیان حماسه حسینی دامت برکاتهم

چند سطر تذکراتی از قرآن و روایات به شما مبلغین عرضه می‌کنم: بر خلاف پندار واهی‌ها که جشن و شادی و عزاداری را نوعی بدعت می‌پندارند، بیان مصائب و مظلومیت دیگران در متن قرآن آمده است.

در قرآن می‌خوانیم: «وَإِذَا الْمَوْءُودَةُ سُئِلَتْ بِأَيِّ ذَنْبٍ قُتِلَتْ؟» یعنی به چه گناهی دختران کوچک زنده به گور می‌شوند؟ این سؤال در قیامت نشانه آن است که خداوند از مظلومیت یک کودک مشرک سخن می‌گوید. (زبرا) مشرکین بودند که دختر خود را زنده به گور می‌کردند. همچنین در سوره «بروج» بیان می‌دارد که به چه جرمی مؤمنین در گودال آتش سوختند. بنابراین بیان مظلومیتی که در متن قرآن آمده، هرگز بدعت نیست.

در سایه مکتب اهل بیت علیهم‌السلام ایام عاشورا هر سال با رونق بیشتری برگزار می‌شود و از این مائده آسمانی که شهادت امام حسین علیه‌السلام و اصحابش است، باید کل دین ترویج بشود، زیرا پیامبر صلی الله علیه وآله فرمودند: من از حسینم و معنای این جمله آن است که مکتب من در سایه خون امام حسین علیه‌السلام باقی می‌ماند.

در مکتب پیامبر اصل تقواست که باید عزاداری‌های ما از هر گونه گناه دور باشد. در مکتب پیامبر دروغ و غلو جایی ندارد که باید عزاداری‌ها نیز این گونه باشد. در مکتب پیامبر عقل و احساسات و شور و شعور و منطق و فریاد در کنار هم هستند که باید عزاداری‌های ما نیز این گونه باشند. در مکتب پیامبر حق الله و حق الناس باید رعایت شود، نماز عهد الله و حق الله است که باید همان گونه که در این سال‌های اخیر در برنامه‌های عزاداری حتی در وسط بازار و خیابان اقامه می‌شود و مقام معظم رهبری از آن تجلیل کردند توسعه یابد.

شما خود می‌دانید که امام حسین علیه‌السلام با اینکه می‌توانست نمازش را در درون خیمه و فردی بخواند، جلوی چشم دشمن به جماعت آن هم با پرتاب ۳۰ نیز اقامه کرد تا به ما بگوید در هیچ شرایطی از نماز نکاهید. شما خود می‌دانید که سر مبارک امام حسین علیه‌السلام بر روی نی قرآن خواند تا به ما بگوید باید محوریت قرآن حفظ شود.

شما خود می‌دانید در خطبه‌های حضرت زهرا سلام‌الله‌علیها برای

«جلوه‌ها و ناگفته‌هایی از یک زندگی انقلابی»

در گفت‌وشنودی منتشر نشده با مرحوم

آیت الله سید محمدعلی لواسانی

انقلاب اسلامی تحقق ایده نواب صفوی برای حکومت بود

در روزهایی که بر ما گذشت، یکی از یاران و مصاحبان دیرین شهید نواب صفوی و اعضای قدیمی جمعیت فداییان اسلام، آیت‌الله سید محمدعلی لواسانی (قده)، روی از جهان برگرفت و به جهان ابدی رهسپار گشت. آن فقید سعید از خاندانی شاخص و پرآوازه بود که بخشی از وصف آن در گفت‌وشنود پیش روی آمده است. علاوه بر این، در مقطعی شاخص از تاریخ معاصر ایران، دوشادوش شهیدان دلیر سید مجتبی نواب صفوی و سید عبدالحسین واحدی گام زده بود که خاطرات آن، در برخی از صفحات تاریخ روزنامه «جوان» در دو سال اخیر آمده است. اینک در نکوداشت یاد و خاطره آن عالم فقیه، بخش‌هایی از گفت‌وشنودی منتشر نشده با آن بزرگوار را، که به موضوع پیشینه علمی خاندان لواسانی و نیز چگونگی آشنایی و تداوم ارتباط ایشان با شهید نواب صفوی و جمعیت فداییان اسلام می‌پردازد، به شما تقدیم می‌داریم. یادش گرامی باد شاهد توحیدی

با تشکر از جناب‌عالی به لحاظ شرکت در این گفت‌وشنود، لطفاً در آغاز شمه‌ای از پیشینه خاندان خود و چهره‌های شاخص آن بیان فرمایید.

بسم‌الله الرحمن الرحیم. الحمد لله رب العالمین و صلی الله علی سیدنا محمد و آله الطاهرین (ع). بنده سید محمدعلی لواسانی، فرزند مرحوم حاج سید احمد لواسانی، متولد ۱۳۱۵ق. / اسفند ۱۳۱۰ش. هستم. محل تولد نجف اشرف است و از سال تولد تا امروز، به تبع مرحوم پدرم، مکرر بین قم، نجف و تهران، مهاجرت و رفت و آمد داشتیم. جدم مرحوم آقا سید ابوالقاسم خراسانی از مجتهدان عصر و زمان خودش بود. ایشان متولد نجف بود و پس از تحصیلات علمی در نجف، چندین بار به تهران و ایران آمده و برگشته بود. ایشان در اواخر عمر یکی دو سالی را در حدود سال‌های ۴۷ تا ۵۰ ه‍.ق. در همدان گذراند. بعد در همدان با رضاخان درگیر و به تهران تبعید شد و تا زمانی که پهلوی اول سر کار بود، در تهران تحت نظر قرار داشت. ایشان از کسانی بود که هفته‌ای یکی دو بار، باید خودش را به شهربانی معرفی می‌کرد که از حوزه استحفاظی تهران بیرون نرفته باشد!

در مورد مرحوم جدتان و جایگاه علمی و آثار و مآثر ایشان هم قدری صحبت بفرمایید.

پدر جدم مرحوم آقا سید محمد لواسانی هم متولد نجف بود و در سن ۴۵ سالگی از دنیا رفت، ولی در همان سنین مجتهد مسلم بود. تقریرات و نوشته‌هایی در فقه و اصول، از ایشان باقی مانده است که البته غیر مدون بوده و چاپ نشده و جزو آثار پراکنده‌اند که الان در دسترس ماست.

پدر ایشان مرحوم آقا سید ابراهیم لواسانی نیز در نجف به دنیا آمد، ولی به عنوان مرجع تهران و ایران شناخته می‌شد و در تهران اقامت داشت. ایشان در زمان ناصرالدین شاه در تهران بود و قصه‌ای دارد که در کتب تاریخ و مخصوصاً در تاریخ ابن‌بابویه ذکر شده است. در آن زمان که قبر ابن‌بابویه احتیاج به تعمیر و ترمیم پیدا می‌کند، علمای تهران برای بررسی و رسیدگی به آنجا می‌روند. ایشان برای رفتن به قبر و جابه‌جایی بدن ابن‌بابویه انتخاب می‌شود که راجع به آن قضایایی نقل کردند و در کتب شرح حال ابن‌بابویه ذکر شده است. مثلاً گفته بودند: بدن، مثل این بود که تازه دفن شده باشد! گفتن نبوسیده و به همان شکل اولیه مانده بود! حتی قرمزی ناخن که در اثر حنا بود، به حالت خودش باقی مانده و دست راستش ناخن گرفته و دست چپش ناخن نگرفته بود! ایشان این خصوصیات را در آنجا بررسی کرد که این هم مذکور است.

پدر مرحوم آقا سید ابراهیم، آقا سید صادق لواسانی بود. در واقع آقا سید صادق حسینی هم، از مراجع و علمای عصر خودش به شمار می‌رفت. همچنین پدر ایشان آقا سید زین‌العابدین نیز از علما و برجستگان زمان خودش بود. البته نسب ما محفوظ است، ولی قبل از آن به علما، برجستگان و نواب منتسب و ظاهراً در سلک علما نبودند. این نسبت به حضرت سجاد(ع) می‌رسد.

ادامه در صفحه ۴

سیاسی - اجتماعی - فرهنگی
۲ بهشت
شماره ۱۴
شماره مسلسل ۱۴۸۴
خبری
نیمه دوم مهر ۱۳۹۳
پست الکترونیکی: besatonline@gmail.com

دکتر علی لاریجانی در آیین افتتاحیه نخستین خانه «بیداری اسلامی» در کشور که با حضور مشاور عالی رهبر معظم انقلاب در امور بین‌الملل، استاندار اصفهان، شهردار اصفهان و برخی از نمایندگان مجلس شورای اسلامی و جمعی از پژوهشگران برگزار شد در ابتدای سخنان خود با اشاره به رویداد تاریخی مشروطه در ایران گفت: در نهضت مشروطه ما یک شرایط متفاوتی را در ایران شاهد هستیم چرا که همه جا یکسان فکر نمی‌کردند.

رئیس مجلس شورای اسلامی با اشاره به اینکه جریان مشروطیت در آذربایجان تا حدی متأثر از جریان روشنفکری و چپ بود ولی جبهه ضداستبدادی نیز در آن قوی بود ولی در تهران جریان مشروطیت یک جریان میانه حال بود تصریح کرد: اما جریان مشروطیت در اصفهان به گونه‌ای بود که صبغه دینی و مذهبی در آن متبلورتر و مشخص‌تر بود و حضور افرادی چون آقا نورالله نجفی در این عرصه تأثیر بسیاری داشت.

آقای لاریجانی با اشاره به اینکه جریان مشروطیت با چالش‌های متفاوت و متعددی روبه‌رو بود که ما در حال حاضر در جریان‌های نهضتی کنونی جهان نیز این مشکل را شاهد هستیم؛ افزود: جریان مشروطیت با تفکر عدالت‌خواهانه شروع شد و نظر آن این بود که قانون شرعی حاکمیت کند ولی این نظریه به مرور زمان به یک ساختاری به نام مجلس و شورا تبدیل شد.

نرم‌افزار دروس حوزوی رونمایی شد

مرکز تحقیقات کامپیوتری علوم اسلامی با حضور مدیر حوزه‌های علمیه کشور در از دو نرم‌افزار جدید در حوزه علوم اسلامی رونمایی کرد.
یکی از این نرم‌افزارها مربوط به دروس حوزوی است که در آن ۲۳۰ عنوان کتاب در ۷۸۰ جلد گردآوری شده است.به گفته سید مصطفی حسینی، مدیر این پروژه در این نرم‌افزار تمام منابع مطالعاتی دروس حوزوی از مقدماتی تا آخرین سطوح گردآوری شده است.
وی می‌گوید این منابع شامل کتب قدیمی و جدید حوزوی و شروح و حواشی معتبر می‌شوند که تلاش شده از بهترین نسخه برای استفاده در نرم‌افزار استفاده شود.

۱۹۱ عنوان از این کتاب‌ها به زبان عربی نگاشته شده و ۳۹ عنوان کتاب فارسی هم در این نرم‌افزار گردآوری شده است. ۳۵ عنوان تفسیر معتبر قرآن و هشت عنوان شرح و تفسیر نهج‌البلاغه هم در این نرم‌افزار گنجانده شده است.

مدیر این پروژه با اشاره به سختی‌های انتخاب و جمع‌آوری متون برای تهیه این نرم‌افزار ابراز داشت: گاهی چندین کتابخانه را باید جست‌وجو می‌کردیم تا نسخه مناسبی که نقصی نداشته باشد، پیدا شود.

وی با اشاره به اهمیت مسئله مالکیت معنوی کتب خاطرنشان کرد: مرکز کامپیوتری علوم اسلامی به حقوق معنوی اشخاص و موسسه‌ها توجه بسیار دارد و اینکه برخی از منابع در این نرم‌افزار گنجانده نشده به خاطر همین مشکلات مالکیت معنوی است که در آینده این نرم‌افزار کامل‌تر خواهد شد.

حسینی با اشاره به سختی کار اعراب‌گذاری در متون تایپ شده عنوان داشت: برای رفع این مشکل تصاویر را به متون تایپ شده ارتباط دادیم تا مخاطب هر جا با مشکلی مواجه شد، از تصویر کتاب مورد نظر استفاده کند.

وی با اشاره به رونمایی از نرم‌افزار قواعد ادبیات عربی در این مرکز خاطرنشان کرد: این نرم‌افزار شامل ۱۴۲ عنوان کتاب در ۲۵۲ جلد است که اکثر این عناوین به زبان عربی و در موضوعاتی مانند صرف و نحو، تاریخ صرف و نحو، معانی، بیان، شناسایی مکاتب نحوی و بدیع به رشته تحریر درآمده‌اند. مخاطب این نرم‌افزار هم تمام علاقه‌مندان به ادبیات عرب هستند.

وی با بیان اینکه کاری که مرحوم آقائورالله نجفی در اصفهان انجام داد این بود که مبنای اختلافات را در جریان مشروطیت روشن ساخت و مسیر جریان مشروطیت را در کشور شفاف کرد، افزود: تحرکات و اقدامات عالمانی چون آقائورالله نجفی در جریان مشروطه این بود که جامعه و جریان مشروطه را به سمت تفکر ایجاد جامعه اسلامی پیش ببرد.

رئیس دستگاه تقنینی با تاکید بر اینکه حرکت عالمان دینی و مذهبی چون آقائورالله نجفی باعث شد چالش‌ها و نگرانی‌ها در مسیر نهضت کاهش یابد، افزود: در جامعه اسلامی باید تفکرات مدیریتی در اداره کشور بر اساس مبنای اسلامی تکوین یابد که نوع مدیریت صحنه آقائورالله نجفی در جریان مشروطه در اصفهان بر این مینا بود.

دکتر لاریجانی با بیان اینکه مبدا نهضت مشروطه روحانیت و مجتهدان طراز اول بوده‌اند خاطرنشان کرد: واژه «بیداری اسلامی» نشان از یک پختگی بالا در بین ملت‌ها است. رئیس مجلس شورای اسلامی در ادامه با اشاره به اینکه ما در تمدن غرب علاوه بر اینکه برخی نقاط برجسته را می‌بینیم ولی سقوط‌های زیادی را شاهد هستیم گفت: انسان غربی یک انسان هدف‌دار نیست بلکه یک انسان بی‌خانمان است.

علی لاریجانی با اشاره به اینکه روابط امروز انسان

دکتر لاریجانی در آئین افتتاحیه نخستین خانه بیداری اسلامی کشور:

شیطنت‌های بیرونی و تندروی‌های درونی «بیداری اسلامی» را تهدید می‌کند

توطئه‌های خود نمی‌توانند سرعت شکل‌گیری و توسعه «بیداری اسلامی» را کند کنند و یا حتی زمینه‌های اضمحلال آن را ایجاد نمایند.

وی با تاکید بر اینکه ایجاد برخی جریان‌های تندرو و افراطی چون داعش آفت‌هایی است که در سایه جریان‌ها و نهضت‌های «بیداری اسلامی» از سوی دشمنان شکل گرفته است گفت: این پدیده‌ها ضایعاتی را برای امت اسلامی به وجود آورده است چرا که داعش وصله ناجوری بوده که به زور به بدنه جریان «بیداری اسلامی» تحمیل شده است.

علی لاریجانی ادامه داد: امروز جریان صهیونیسم بین‌الملل، جریان تندرو داعش و آمریکا همگی در یک مسیر قرار دارند و با هم دارای هدف مشترک هستند که این هدف از بین بردن جریان «بیداری اسلامی» است. وی با بیان اینکه امروز یک عزم جدی و ساماندهی منطقی از سوی غربی‌ها و آمریکایی‌ها برای مبارزه با داعش وجود ندارد، گفت: مسلمانان باید در تداوم حرکت «بیداری اسلامی» بر توان خود تکیه کنند؛ جوهره «بیداری اسلامی» استقلال و ایستادگی امت اسلامی است البته برای ما روشن است جریان «بیداری اسلامی» یک جریان اصیل است و دارای قوه پایداری و تداوم بوده و سرمایه‌ای برای امت اسلامی محسوب می‌شود.

آیت‌الله مقتدایی: کمک به توسعه حوزه علمیه، باقیات الصالحات است

نامه عمل انسان بسته می‌شود مگر اینکه اقداماتی کرده باشد که به عنوان باقیات الصالحات مانده باشد که تاسیس حوزه علمیه خواهران از اینگونه اقدامات است.

وی با اشاره به اینکه باید در این مسیر محکم قدم گذاشت اضافه کرد: برنامه تاسیس حوزه‌های علمیه خواهران را ادامه دهید تا مدارس علمیه خواهران در گوشه و کنار قم تاسیس شود و اگر این اتفاق بیفتد از کل کشور به قم خواهند آمد؛ در اینجا تحصیل کرده و در سراسر کشور شروع می‌کنند به هدایت در میان مردم. آیت‌الله مقتدایی با اشاره به اینکه تا سال گذشته سیاست‌گذاری حوزه علمیه خواهران زیر نظر شورای عالی حوزه بود گفت: با پیشنهاد رهبر انقلاب حوزه علمیه خواهران زیرمجموعه یک شورای سیاست گذاری مستقل شد تا بتواند بهتر پیشرفت کند.

سیستم ربوی غرب الگوبرداری نکنند

اعلامی از سوی بانک چقدر است و نباید نرخ سود تعیین کرد اما متأسفانه بانک های ما در میزان نرخ سود دادن با هم رقابت می کنند که این محل اشکال است. در بانکداری اسلامی سود و زیان وام گیرندگان مد نظر است. برای اینکه سپرده گذاران بسیاریند به هر حال بانک سود می دهد؛ ممکن است تعدادی ضرر کنند اما در مجموع برآیند سپرده ها سود حاصل می شود. مردم هم خوهان سپرده گذاری در این چنین بانکهایی هستند زیرا پولشان را از راه زحمت و حلال به دست آورده اند نمی خواهند در سیستم ربوی به حرام آلوده شود.

در این همایش نیز دکتر توتونچیان به خاطرات ۳۰ سال گذشته خود در نگارش کتابش که برنده کتاب سال شده بود پرداخت و گفت: اقتصاد هنجاری و اثباتی داریم. غربی ها وقتی که نرخ بهره را وارد می کنند آن را جزو اقتصاد هنجاری لحاظ می کنند و در بانکداری غربی، باید به سپرده ها بهره تعلق بگیرد اما باید گفت چه کسی ثابت کرده است که در دنیا به سرمایه بهره تعلق می گیرد برای اینکه با ابزارهای تحلیلی نمی‌توان ارزش‌های هنجاری را نفی و اثبات کرد.

وی گفت: در غرب برای مدیریت بانکها هم بهره در نظر گرفته می شود و آنرا جزیی از نیروی انسانی حساب می کنند اما بقیه سود، مال صاحبان سهام است. شیطنت هایی در این زمینه می کنند. اما در بانکداری اسلامی، بانک درصدی را به عنوان حق الوکاله و کارمزد بر می دارد و دیگر کاری به تورم و بهره یکسان ندارد و به میزان سودی که حاصل شده بین سپرده گذاران تقسیم می کنند.

مردن روابطی مکانیکی شده است، گفت: این مساله نشان‌دهنده افول شرایط انسانیت در غرب است و نمی‌توان راحت از کنار آن گذشت.

رئیس مجلس با بیان اینکه برخی از مشکلات دنیای غرب باعث مسخ انسان شده است گفت: بسیاری از تفکرات غربی نیز بر این نگرش منفی تاکید دارد.

وی با تاکید بر اینکه «بیداری اسلامی» می‌تواند باعث بیداری امت‌های اسلامی شود، گفت: روح جمعی نهضت و امت اسلامی ناپیوسته نیست بلکه پیوندی ناگسستنی دارد. آقای لاریجانی با تاکید بر اینکه اگر جریان‌های نهضتی بخواهند به یک استعداد تبدیل شوند باید با توده مردم پیوند بخورند افزود: امروز در دنیای اسلام شاهد جریان «بیداری اسلامی» هستیم که البته گاهی به دلیل شیطنت‌های بیرونی و بعضا تندروی‌های درونی مسیر پرتحرک و پویای این موج خروشان دچار کاستی می‌شود.

رئیس قوه مقننه با اشاره به اینکه «بیداری اسلامی» هرگز از بین نخواهد رفت افزود: البته شاید به دلیل برخی اقدامات مدتی این جریان فزاینده خفته بماند ولی هرگز نابود نخواهد شد.

دکتر علی لاریجانی همچنین با بیان اینکه در جهان اسلام در حال حاضر یک ولوله به وقوه پیوسته است گفت: کشورهای غربی باید بدانند که با دسایس و

فارغ‌التحصیلان این مدارس نیز بسیار اثر گذارند. آیت‌الله مقتدایی گفت: یک مصاحبه که خواهران درباره حجاب یا حقوق زن در اسلام داشته باشند، از چندین خطبه نماز جمعه اثر گذارتر است. هر کدام از خواهران در هر منطقه که باشند مانند خورشید در آن محله می‌درخشند.

وی خطاب به شهردار و شورای شهر افزود: این اقدامات در راستای تأمین حوزه علمیه خواهران توفیق الهی است که به شما داده شده است. اگر یک نفر به برکت خواهرانی که در این مدارس تحصیل می‌کنند به راه حق هدایت شود به گفته پیامبر(ص) از آنچه که خورشید بر آن می‌تابد، بهتر است. دبیر شورای سیاست‌گذاری حوزه علمیه خواهران اینگونه اقدامات را باقیات الصالحات دانست و ادامه داد: پس از مردن

بانک‌ها از سیستم ربوی غرب الگوبرداری نکنند

همه خانه ها در آنها یافت می شود.

این اقتصاددان ادامه داد: در غرب بانک‌ها با بهره کار می کنند. سالانه یا ماهانه و یا روزانه متناسب به مقدار پول و زمانی که پول در آن بانک خوابیده است بهره تعلق می گیرد. باید گفت بهره چیزی جز همان ربا دادن نیست که شریعت آن را جنگ با خدا و رسولش تعبیر کرده است.

دکتر مصباحی مقدم تصریح کرد: باید به همان شیوه که در گذشته یک تاجر یا یک تولید کننده از کسانی که مالی داشتند و توانایی کار کردن با آن را نداشتند پولشان را می گرفت و در کار سرمایه گذاری می کرد و سودی که می ماند ۵۰ به ۵۰ یا ۴۰ به ۶۰ بین تاجر یا تولید کننده و پول دهندگان تقسیم می شد، عمل کرد. هر چند که ممکن بود ربا خواری هم موجود بوده که ربا خوار شرمنده می شد. باید این رفتار امروزه توسط واسطه مالی اجرایی شود و نباید به دنبال پارادایم دیگری باشیم هرچند که در سایر سرزمینها ربا رسماً رایج است. باید بین دوران رونق و دوران رکود و تجارت با آن پول یا تولید با آن پول تفاوت قائل شویم و سود و زیان آنها را هم در نظر بگیریم. ما اسم سپرده گذاری را ها عقد مشارکت گذاشته ایم ولی چیزی به اسم مشارکت در بانکها وجود ندارد. تمام بار هزینه ها به دوش بنگاه های اقتصادی است حالا این بنگاه ها خواه سود کنند یا ضرر دهند باید سود بانکها را بپردازند.

وی افزود: این بحثها که سود بانکی را بالا یا پائین بیاوریم روش و شیوه بانکداری ربوی است و نه اسلامی زیرا در بانکداری اسلامی کاری نداریم که نرخ سود

حضرت آیت الله مکارم شیرازی:

مداحان به مقدسات مذاهب

دیگر توهین نکنند

حضرت آیت الله ناصر مکارم شیرازی از مراجع تقلید گفت: مبادا در جلسات مداحی به مقدسات مذاهب دیگر توهین شود، نتیجه این کار به ریخته شدن خون شیعیان منجر می شود.

وی در دیدار با جمعی از پاسداران مداح در قم اظهار داشت: وقتی از عبدالملک ریگی معدوم پرسیدند که شما چگونه افراد را برای انجام عملیات های انتحاری تربیت می کنید، در جواب پاسخ داده بود شما یک نفر را به من بدهید در کمتر از ۴۸ ساعت با پخش نوار اهانت های یک منبری به مقدسات اهل سنت آن را تحریک و برای این کار آماده می کنم.

وی با اشاره به نهضت عاشورا و شهادت امام حسین (ع) اظهار داشت: سال به سال آثار این نهضت آشکار تر می شود، این شعله ای نیست که خاموش شود، چرا که رنگ ابدیت به خود گرفته است.

حضرت آیت الله مکارم شیرازی با اشاره به اهمیت مداحی اهل بیت (ع)، افزود: گام برداشتن در این مسیر و شعله ورتر نمودن نور امام حسین (ع) افتخاری بزرگ است که خداوند آن را نصیب مداحان کرده است.

وی افزود: وجود مداحان در سپاه پاسداران نشان دهنده آن است که سپاه نهادی ارزشمند، مومن و دارای ولایت است.

این مرجع تقلید خطاب به مداحان گفت: مداحی برای اهل بیت به ویژه برای امام حسین (ع) یک افتخار بزرگ است، چون که اهل بیت با مداحان و شاعران برخورد والایی داشتند، و همواره آنها را مورد تحسین قرار می دادند.

آیت الله مکارم شیرازی در ادامه افزود: مداحان باید از آثار ارزشمند، اشعار و مقاتل معتبر استفاده کنند و بهره گیری از اشعار ضعیف و ناصحیح که نسبت به مقام امام حسین (ع) وهن است، پرهیزند.

وی با تاکید بر اینکه گویندگان و سرابندگان شعر درباره نهضت کربلا باید با تاریخ آشنایی کامل داشته باشند، افزود: در عزاداری ها باید اهداف قیام امام حسین (ع) نیز برای همگان تبیین و روشن شود.

این مرجع تقلید با اشاره به ظرفیت های فراوان عاشورا، افزود: هنوز از این ظرفیت ها در راستای تقویت اسلام و مکتب تشیع استفاده کامل نشده است.

وی با بیان اینکه باید از عزاداری های امام حسین (ع) نتایج بسیاری به دست آید، افزود: همانگونه که نماز وسیله ای برای جلوگیری از فحشا و منکر است، عزاداری های امام حسین (ع) نیز باید همین کارایی را داشته باشد.

حضرت آیت الله مکارم شیرازی با اشاره به اینکه عزاداری های محرم پایه های کاخ ظلم و بیدادگری را می لرزاند، افزود: امام راحل، انقلاب اسلامی را در پرتو عاشورا به ثمر رساند.

این مرجع تقلید همچنین با ضروری خواندن شرکت مداحان در دوره های آموزشی، افزود: مداحان باید آموزش های لازم در حوزه های مختلف اعتقادی و اخلاقی را فرا گیرند به همین منظور منشور ۱۴ ماده ای که سال های گذشته برای مداحان تدوین شده امسال نیز چاپ و در اختیار آنها قرار می گیرد.

حضرت آیت الله سبحانی:

مبلغان ماه محرم، خشن سخن نگویند

حضرت آیت الله سبحانی اظهار کرد: مسؤولیت روحانی درس خواندن است تا بتواند از مطالب پر محتوا کتاب و سنت بهره گیرد؛ مبلغ باید مخاطب را در نظر گرفته و به جوانان توجه ویژه ای داشته باشد، خطیبی موفق است که با جوان رابطه برقرار کند.

این مرجع تقلید با تأکید بر این که «مبلغان باید نیازهای جامعه را به مردم بیان کنند» گفت: مبلغ باید بداند که درد و دوی جامعه چیست و آن را مطرح کند، بنده یادم هست چندین سال پیش که رژیم صهیونیستی تعداد زیادی از مردم فلسطین را کشته بود خطیب مسجد الحرام حتی کلمه ای درباره این موضوع سخن نگفت.

وی افزود: مبلغ باید مسائل مورد نیاز روستا، شهر، استان، کشور و جامعه را بیان کند؛ به گونه ای نباشد که مبلغ تنها مسائل بدون کاربرد را بیان کند، مبلغ باید دردها اعتقادی و اجتماعی را بیان کند.

حضرت آیت الله سبحانی با اشاره به هجمه شدید دشمن علیه اعتقادات شیعیان به ویژه جوانان بیان کرد: در دردهای اجتماعی امروز افراد نمی خواهند خدا را از مردم بگیرند، بلکه دشمنان به ویژه ماهواره های فارسی زبان هجمه سنگینی را علیه اعتقادات شیعه همانند ولایت اهل بیت (ع) و ولایت فقیه دارند.

وی تصریح کرد: وهابیت به سبب احساس خطر از تشیع به تمام معنا به عقاید مردم ما به ویژه جوانان هجمه می کند؛ کارهای خبیثانه زیادی در این باره انجام می دهد، امروز عقاید جوانان ما را نشانه گرفته اند.

حجت الاسلام والمسلمین پیشوایی تبیین کرد:

نقش مؤثر مراجع و علما در پیشگیری از انحرافات عزاداری

شروع شده و پیشگام و قدیمی ترین آن ابومخنف بوده است که متأسفانه مجموعه اصلی این مقتل هم اکنون در دسترس نیست اما بخش هایی از این کتاب که در جاهای دیگر نقل شده بود به صورتی کتابی در آمده است، بعد از مقتل ابی مخنف آن دسته از مقاتلی معتبر است که در همان فاصله زمانی نوشته شده

باشد مانند کتاب الارشاد شیخ مفید، تذکره الخواص ابن جوزی و روایاتی که شیخ صدوق در مورد حادثه عاشورا نقل کرده است؛ بنابراین نگاه تاریخی ما باید بر کتب قدیمی تر باشد.

نویسنده کتاب سیره پیشوایان با اشاره به کتاب های نوشته شده بعد از قرن هشتم بیان داشت: اعتبار کتاب های بعد از قرن هشتم بستگی به منابع استفاده شده در آن کتاب می باشد به عنوان مثال ملا حسین کاشفی در قرن دهم مسأله عروسی حضرت قاسم را مطرح می کند که قبل از آن کسی در کتابش نقل نکرده است با توجه به این نکات شاید گفته شود که چرا روضه های ضعیف در کتاب های علما بزرگ آمده و چگونه می شود این روضه ها را کنار گذاشت، این مسأله را میرزا حسین محدث نوری در کتاب لؤلؤ مرجان حل می کند با این بیان که استقرار سیره علما در مولفات خود به نقل اخبار ضعیفه و ضبط روایات غیر صحیح در ابواب فضائل، قصص و مصائب و مسامحه ایشان در این مقامات به ویژه مقام اخیر محسوس است.

وی با بیان نقش بسیار مهم مراجع در جلوگیری از انحرافات خاطر نشان کرد: انتظار می رود در مجالس روضه بیوت علما از خواندن روضه های ضعیف جلوگیری شود به عنوان مثال مرحوم آیت الله سید علی بهبهانی (ره) از علمای بزرگ هم عصر با آیت الله بروجردی (ره) وقتی در مجلس روضه ای برای شاه دعا شد، جلسه را ترک کرد و به دنبال آن مردم نیز از جلسه خارج شدند این نشان دهنده تأثیر مهم فعل علما بر مردم است.

حضرت آیت الله سبحانی با بیان این که «مبلغان باید در تبلیغ، سیره اهل بیت (ع) را الگوی خود قرار دهند» گفت: مبلغ باید شناخت درستی از مخاطب داشته باشد.

این مرجع تقلید در گردهمایی بزرگ مبلغان ویژه ماه محرم در سالن اجتماعات مدرسه فیضیه در قم، افزود:

منبری باید بتواند محتوای سخن خود را از میان پیام های الهی انتخاب کند، البته گاهی نیز می توان از کلمات بزرگان به عنوان شاهد مثال استفاده کرد.

این مرجع تقلید با بیان این که «منبری که برای امام حسین (ع) برگزار می شود باید دارای رنگ و بوی قرآنی باشد» اظهار کرد: بیان آیات قرآن و روایات در وجود فرد تحول ایجاد می کند، وگرنه بدون بیان این مطالب گرانها نمی توان تحولی در وجود فرد ایجاد کرد.

حضرت آیت الله سبحانی با تأکید بر این که «منبری قبل از رفتن به منبر باید ساعت ها مطالعه داشته و یادداشت برداری کند» گفت: در این صورت منبری می تواند مطالب مناسب و پر محتوایی را به مخاطبان عرضه کند.

این استاد برجسته درس خارج حوزه علمیه قم با تأکید بر این که «زبان مبلغ باید زبان نصیحت و ارشاد باشد» گفت: صفت مبلغ نصیحت است، مبلغ نباید با مخاطب خشن سخن بگوید، باید به گونه ای سخن بگوید که پا منبری او را یک پدر دلسوز برای نجات دادن بداند، اگر پرخاشگر باشیم منبر ما چندان اثر نمی کند و فرد با عقده از پای منبر می رود.

خبرگزاری رسا - حجت الاسلام مهدی پیشوایی در نخستین نشست یک هفته با عاشورا پژوهان با بیان نقش بسیار مهم مراجع در جلوگیری از انحرافات خاطر نشان کرد: فعل مراجع و علماء در برخورد با انحرافات تأثیر ویژه ای بر مردم دارد.

حجت الاسلام والمسلمین مهدی پیشوایی، نویسنده و پژوهشگر حوزوی در نشست علمی یک هفته با عاشورا پژوهان با بیان این که مبلغان حافظان شریعت اسلام هستند، گفت: یکی از مهم ترین اصول در تاریخ نگاری و به دنبال آن مقتل نگاری قدمت آن اثر تاریخی است یعنی هر چه کتاب تاریخی به زمان حادثه نزدیک تر باشد، گفته او قابلیت اعتماد بیشتری دارد که این قدمت در ارزیابی کتاب های تاریخی بسیار مهم است.

وی با بیان دیگر ویژگی های کتاب های تاریخی افزود: علاوه بر قدمت کتاب، دقت مورخ و بی غرض بودن آن بسیار اهمیت دارد، کتاب های اولیه تاریخ اسلام از قرن سوم نوشته شده است و کتابی مانند فتوح ابن اعثم با این که در آن قرن نوشته شده اما به آن اعتنا نمی شود چون نویسنده آن شخصی مغرض بوده است. این نویسنده و پژوهشگر حوزوی با بیان این که مقتل نگاری نیز شاخه ای از تاریخ نگاری بوده و این مسائل در آن باید رعایت شود، اظهار داشت: اگر پرسیده شود کدام مقتل درباره حادثه عاشورا معتبر تر است باید گفت هر مقتلی که به واقعه عاشورا نزدیک تر باشد.

این نویسنده کتاب های تاریخی با اشاره به این که کتب معتبر تاریخ اسلام از قرن سوم تا پنجم هستند، گفت: ارشاد شیخ مفید، تاریخ یعقوبی، تاریخ طبری و بسیاری دیگر از کتاب های تاریخ اسلام متعلق به این قرن ها هستند البته با تسامح می توان تا قرن هشتم را قبول کرد و کتاب های نوشته شده بعد از این قرن ها اصالت ندارند و باید دید که از کدام یک از کتاب های قبل از خود نقل کرده اند.

وی با بیان زمان شروع مقتل نویسی امام حسین (ع) ادامه داد: مقتل نگاری امام حسین (ع) از قرن دوم

ادامه از صفحه اول

از چه دوره‌ای فامیل شما به «لواسانی» معروف شدند؟

فکر می‌کنم از آن زمان که مرحوم آقا سید ابراهیم در تابستان‌ها به ناصراباد و لواسانات برای بیلاق می‌رفتند، به لواسانی معروف شدند، چون پیش از ایشان در فامیلی‌مان، لواسانی نیست. ایشان هم در آن اوایل امضایش ابراهیم الحسینی الطهرانی بود که الان مَهر ایشان موجود است، یعنی مهر زده روی کاغذ را داریم و خط ایشان را هم داریم، الراجی - ابراهیم الحسینی الطهرانی - است. در آن اواخر در نوشته‌های او یا در مکتوبات آقا سید محمد، این کلمه هست: «محمد ابن اللواسانی» یا چنین چیزی که فکر می‌کنم به خاطر رفت و آمد به آنجا، به لواسانی شهرت پیدا کرده باشند. اصالتا اهل مدینه هستند، اما اکثراً متولد نجف بودند و حتی قبر مرحوم آقا سید ابراهیم و آقا سید محمد و آقا سید ابوالقاسم (سه نفر از اجداد ما) در وادی‌السلام نجف است که بعد از فوت به آنجا منتقل شدند. البته پدرم در قم، پایین پای مرحوم حاج شیخ در مسجد بالاسر مدفون‌اند، همان جایی که مرحوم آقا سید محمدصادق (عمویمان) را هم دفن کردند، اما بقیه همگی در نجف دفن‌اند.

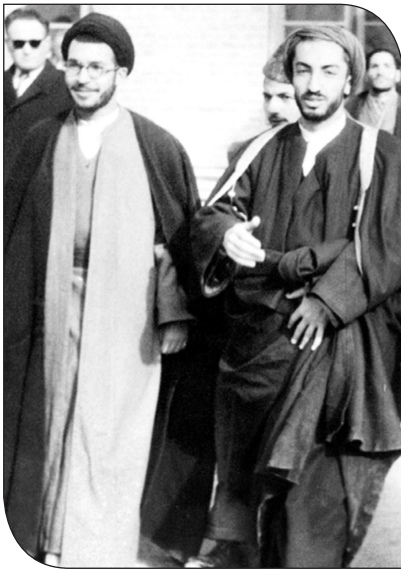
جنابعالی تحصیلات خودتان را در کجا و چگونه آغاز کردید و پس از مسافرت به تهران، آن را چگونه ادامه دادید؟

از نظر تحصیلات، ابتدا بخشی از صرف و نحو را در سال ۱۳۶۶ق، در نجف خواندم. بعد از نجف به تهران منتقل شدیم. البته مرحوم پدرم دو سه سال پیش به تهران آمده بود، برای اینکه پدرش مریض بود و احتیاج به کمک داشت. پس از فوت جدمان، جنازه ایشان را به نجف آوردند و ما را در سال ۱۳۶۶ق. به تهران منتقل کردند و من، معمم به تهران وارد شدم. پس از گذشت هفت هشت روز از اقامت در تهران، مرحوم پدرم مرا برای درس خواندن به مرحوم شیخ علی‌اکبر برهان در مسجد لرزاده سپرد. آن زمان آقای مهدوی کنی، اخوی ایشان و آقا شیخ غلامرضا و آقا شیخ رضا کنی، آقا شیخ محمدرضا نیکنام، آقا سید رضا ابیطحی، آقا شیخ علی آقای تهرانی، آقا شیخ حسن آقای تهرانی، آقا سید احمد تهرانی و آقا عبدالله مشایخی طلبه‌هایی بودند که در مدرسه لرزاده بودند. من هم به آنها ملحق شدم و دروس را از ابتدا در آنجا شروع کردم و تا قوانین را در تهران خواندم. دوباره در ربیع‌الاول سال ۱۳۷۳ق. برای ادامه تحصیل به نجف رفتم و تا سال ۱۳۵۱ش. آنجا بودم.

جنابعالی جزو گروه اخراجی‌ها از عراق بودید؟ درباره شما، این کار چطور انجام گرفت؟

بله، در سال ۱۳۵۱ش، جزو اخراجی‌های عراق بودم. در حمله‌ای که شد و ایرانی‌ها را بیرون کردند، جزو اولین قافله‌ای بودیم که ما را در بغداد دستگیر کردند. ۶۱ یا ۶۲ نفر بودیم که ما را به سوسنگرد انتقال دادند. من به اهواز و آبادان رفتم و دو سه هفته‌ای آنجا بودم. سپس به تهران آمدم. تقریباً جز این هفت سالی که در مأموریت سفارت بودم، بقیه‌اش را در تهران گذراندم. تحصیلات جدید نداشتیم. برای درس فارسی در نجف، به مکتب و در ایران چند ماهی به مدرسه علوی ایرانی و بقیه را به مکتب همین مکتب‌هایی که آن زمان در نجف معمول بود رفتم، چون اهل علم اولادشان را در مکتب می‌گذاشتند و به مدرسه‌های جدید نمی‌سپردند و با مدرسه مبارزه و مخالفت داشتند. خواندن، نوشتن و قرآن را ابتدا، در همان مکتب آموختم. از اساتیدی که در تهران داشتم صرف و نحو ابتدایی را نزد آقا شیخ غلامرضا کنی - که الان در تهران است، ولی احتمالاً در ذی اهل علم نیست - یک مقدار از دروس را خدمت مرحوم محمد محمدی ورامینی که ایشان بر اثر تصادف از دست رفت و انسانی بسیار پاک، مذهب و درس‌خوانده بود، بخشی را نزد آقا عبدالله مشایخی و آقا سید احمد تهرانی - که هر

دو از ذی اهل علم بیرون رفتند و تاجر فرش و کاسب هستند - یاد گرفتم. لمعه را در خدمت آقای برهان و آقا سید رضا ابیطحی خواندم. سپس به مدرسه‌ای که مرحوم آقای برهان در حضرت عبدالعظیم(ع) در جوار صحن ساختند، منتقل شدیم که استاد معروفش آقا شیخ محمدرضا خاتمی بروجدی بود. مدتی نزد آقایان سید حسین اثنی‌عشری - که اهل حضرت عبدالعظیم(ع) بود - شیخ‌الاسلامی - که در همان زاویه مقدسه مدفون است - و شیخ محمدباقر دشتی که آنجا تدریس می‌کرد درس خواندم و سپس به نجف منتقل شدیم.

در نجف نزد چه اساتیدی تلمذ کردید و احیاناً خصوصیات علمی و شخصیتی آنها چه بود؟

از اساتیدم در نجف آقا سید علی بهشتی بودند. آقا سید مرتضی خلخالی که جلد اول کفایه را تدریس می‌کردند، بخش زیادی از مکاسب را خدمت آقا سید عباس خاتم‌یزدی که در قم بودند، مقداری از رسائل را نزد شهید اسدالله مدنی و آقا شیخ غلامرضا اصفهانی، مقداری از لمعه را نزد آقا سید جعفر مرعشی و آقا شیخ محمدتقی ایروانی خواندم. حدود ۱۲-۱۰ سال تا جد خارج را خدمت آقا سید نصرالله مستنبط بودم و نهایتاً حدود ۸-۷ سال، یک دوره اصول کامل و همزمان با آن درس فقه را خدمت آیت‌الله خویی می‌رفتم. هم‌مباحثه‌هایم آقا شیخ علی ستاری، آقای جعفری ارaki در نجف، آقا سید احمد نجفی داماد مرحوم آقا شیخ عباس قوچانی و آقا شیخ محمود قوچانی، پسر مرحوم آقا شیخ عباس قوچانی بودند. آقا شیخ عباس قوچانی در نجف، از اساتید اخلاق، سیر و سلوک و عرفان بود.

در خلال تحصیل در نجف یا درآستانه آن، شاهد کدامیک از وقایع سیاسی بودید؟ و یا احیاناً از آن خاطره‌ای دارید؟

اتفاقاً اواخر جنگ جهانی دوم، زمانی بود که از ایران به عراق می‌رفتیم. می‌خواستیم با قطار برویم، ولی همه قطارها تحت تصرف متفقین بودند و افراد ارتش آنها که اکثراً انگلیسی‌ها بودند با قطار می‌رفتند و می‌آمدند، ولی مسافر نمی‌بردند! چهار شبانه‌روز، در ایستگاه اهواز ماندیم تا توانستیم با یک قطار باری تا آبادان و از آنجا، با قایق به عراق برویم. در عراق موضوع هیتلر و جنگ مطرح بود. بعد هم که جنگ تمام شد هندی‌ها، پاکستانی‌ها و ارتش انگلیس را به

بصره می‌آوردند و از آنجا با کشتی می‌بردند. شیعیان این کشورها سوار بر کامیون‌های ارتشی به کربلا و نجف می‌آمدند و از خیابان‌ها عبور می‌کردند. جنگ را احساس کرده بودم. قحطی و نبودن آذوقه در ایران و عراق را لمس می‌کردم. با خود رضاخان برخوردی نداشتیم تا

اینکه سرنگون شد و از بین رفت.

در آن روزها، بیشتر در افواه سیاسی و اجتماعی، چه موضوعی مطرح بود و شما در آن شرایط سنی، از آن چه چیزی به یاد دارید؟

موضوع مسافرت مرحوم آیت‌الله آقای حاج آقا حسین قمی(ره) به ایران. در سفری که مرحوم حاج آقا حسین قمی به تهران آمدند، درخواست کردند مدارس را به اهل علم برگردانند، اوقافی را که در دست دولت است برگردانند، مدارس مختلط دخترانه و پسرانه را از هم جدا کنند و بی‌حجابی را از بین ببرند. ایشان ۷-۶ درخواست داشتند و شاید ۱۲-۱۰ روز در تهران ماندند. در منزلی در امیریه اقامت می‌کردند که با مرحوم پدرم آنجا رفت و آمد داشتم. آقای حاج‌آقا حسین قمی به خاطر موضع‌گیری در برابر پهلوی، به کربلا تبعید شد. ابتدا در تهران، در باغ طوطی حضرت عبدالعظیم(ع) بودند و بعد هم به کربلا تبعید شدند. موضع ایشان مخالفت با رژیم پهلوی، بی‌حجابی، کلاه پهلوی و حادثه مسجد گوهرشاد بود. البته اینها را می‌شنیدم و در حدی نبودم که خودم درک کنم. در کربلا با ایشان رفت و آمد داشتم، چون مرحوم پدرم، از کسانی بود که به مرحوم حاج‌آقا حسین علاقه‌مند بود و با ایشان ارتباط نزدیک داشت، چون به معنویت او اعتماد داشت. ایشان آن زمان، مرجعیت عام نداشت، زیرا زمان آقا سید ابوالحسن اصفهانی بود. در اواخر زمان مرحوم آقا سید ابوالحسن اصفهانی، رساله مرحوم حاج‌آقا حسین قمی با همت مرحوم پدرم در نجف چاپ شد. با مرحوم آقای میلانی و آقای خویی هم که آن وقت جزو اعوان و حاشیه مرحوم حاج حسین قمی بودند، رفت و آمد داشتند. حاج‌آقا حسین قمی در کربلا بود. اینها هم در نجف بودند، ولی با مرحوم حاج‌آقا حسین قمی ارتباط داشتند و در گرد ایشان می‌چرخیدند. پدرم پس از مرحوم آقا شیخ محمدحسین اصفهانی کمپانی، مرحوم آقاضیاء، مرحوم شریعت و مرحوم نایینی، به مرحوم حاج‌آقا حسین قمی نزدیک بودند و با آنها ارتباط داشتند.

فصل مهم و شاخصی از زندگی سیاسی جنابعالی، به ارتباط شما با شهید سید مجتبی نواب صفوی اختصاص دارد. بفرمایید که چگونه با مرحوم نواب آشنا شدید و چه خصالی را در ایشان برجسته دیدید؟

آشنایی‌ام با شهید نواب صفوی، از نجف شروع می‌شود. پس از اعدام انقلابی کسروی، شهید نواب صفوی برای آزادی عزیزی که این عمل را انجام داده و آن راه خدایی را طی کرده بودند، صحنه کارزار (تهران) را ترک کرد و از طریق مشهد، عازم عراق و نجف شد تا در آنجا فعالیت گسترده مذهبی و دینی را برای آزادی آنها پیگیری کند و این عزیزان را که در اثر اعدام انقلابی کسروی به زندان افتاده بودند، از زندان دشمن نجات دهد. این جریان همزمان با درگذشت آقا سید ابوالحسن

۱۳۳۱ - از راست: آیت‌الله سیدمحمدعلی لواسانی، شهید نواب صفوی، امیر عبدالله کرباسچیان و شهید خلیل طهماسبی

اصفهانی و زعامت و مرجعیت مرحوم حاج‌آقا حسین قمی بود. وقتی نواب صفوی در کوچه و بازار رفت و آمد می‌کرد، کسانی که ایشان را می‌شناختند، وی را به عنوان قاتل کسروی معرفی می‌کردند. یک روز در بازار حویث قبل از مسجد ترک‌ها - که بعدها محل نماز

«جلوه‌ها و ناگفته‌هایی از یک زندگی انقلابی» در گفت‌و شنودی منتشر نشده با مرحوم آیت‌الله سیدمحمدعلی لواسانی

انقلاب اسلامی تحقق ایده نواب صفوی برای حکومت بود

و تدریس امام خمینی شد - در مغازه خواروبارفروشی ایستاده بودم. سید محمد جبرئیل که روضه‌خوان معروف نجف و شاگرد مغازه خواروبارفروشی و به لحاظ سنی از من بزرگ‌تر بود، برای اولین بار به من گفت: این نواب صفوی، قاتل کسروی است!

بعدها درباره چگونگی مواجهه شهید نواب صفوی با احمد کسروی، از او چیزی شنیدید؟

بله، یادم هست ایشان می‌گفت: وقتی که وارد تهران شدم آدرس خانه کسروی را گرفتم و مستقیم به خانه او رفتم، بدون آن که جای دیگری بروم. حتی بقیچه رخت‌هایم در دستم بود و با او وارد بحث شدم. نواب چندین جلسه با کسروی بحث می‌کند، حتی در مجالس تبلیغاتی که کسروی داشته شرکت و صحبت می‌کند تا جایی که افرادی را در آن مجالس منقلب می‌کند و در دل برخی هم تشکیک ایجاد می‌کند. نواب می‌گفت: با وجودی که از طریق کتاب‌ها به مسلک او شناخت پیدا کرده بودم و علماً گفته بودند که اگر کسی این عقاید را داشته باشد و این مطالب را بگوید، مهدور الدم است، ولی به منظور «لیطمئن قلبی» خودم شخصا با او صحبت کردم تا برای من جای شک و شبهه‌ای نباشد. در مذاکراتی که با او داشتم صد درصد یقین پیدا کردم که آدمی نیست که گول خورده یا مثلاً در حال غفلت یا در جهل و نادانی باشد یا امری برایش مشتبه شده باشد. اطمینان صد در صد یافتم که کسروی با یک منظور خاص این هدف را دنبال می‌کند و اصلاح شدنی هم نیست. هر چه او را نصیحت کردم، اثری نداشت. لذا تصمیم خودم را در این رابطه گرفتم.

در بدو آشنایی با مرحوم نواب، چه واقعه یا رفتاری را از ایشان شاهد بودید که در دیده شما بزرگ آمد و تصمیم گرفتید تا با او همراه شوید؟

ایشان بعد از ورود به نجف یکی دو جلسه با مرحوم آیت‌الله حاج آقا حسین قمی ملاقات کرد و از طریق ایشان موضوعات ایران را پیگیری می‌کرد. زمانی که هیئت از ایران برای تسلیت به جامعه روحانیت نجف به مناسبت فوت مرحوم آیت‌الله سید ابوالحسن اصفهانی به عراق آمده بودند، یادم می‌آید که مرحوم راشد هم در میان آنها بود. راشد چهره‌ای روحانی، معمم و شناخته شده بود. ایشان دو روز در مسجد هندی، بزرگ‌ترین و معروف‌ترین مسجد نجف منبر رفت. در یکی از این دو روز، احتمالاً روز اول، مرحوم نواب صفوی از موقعیت استفاده کرد و در پله دوم منبر قرار گرفت و خطاب به هیئت ایرانی گفت: شما از ایران برای تسلیت به جامعه روحانیت نجف و مرجع فعلی آمده‌اید، حال آن‌که در ایران کسانی را که حکم الهی را در آنجا اجرا کرده گرفته و زندانی کرده‌اند! شما مردمی ریاکار و دروغگو هستید و صداقت ندارید! اگر در اعمال و گفتار تان صادق بودید و درگذشت مرجعی واقعا برایتان تأثرآور بود، نباید چنین می‌کردید. مرحوم نواب در آنجا فعالیت بسیار جدی و گسترده‌ای داشت. آغاز آشنایی‌ام با ایشان به این شکل بود، نه به عنوان اینکه عضو باشم. یا به قول امروز‌ها و دیروز‌ها، سمیات شوم. فقط علاقه و آشنایی اولیه ایجاد شد. این علاقه و آشنایی از طرف من بود، زیرا برخورد و صحبتی از نزدیک، به گونه‌ای که ایشان هم با من آشنا شود، وجود نداشت.

شما پس از مدتی به ایران و تهران بازگشتید. بعد از آن، مرحوم نواب هم به ایران آمدند. ارتباط شما با ایشان، مجدداً چطور آغاز شد و تداوم پیدا کرد؟

در سال ۱۳۶۶ق. از نجف به تهران آمدم. حدوداً ۱۰-۸ روز پس از بازگشت به تهران، با مرحوم پدرم به منزل مرحوم آقا شیخ علی‌اکبر

برهان رفتم و پدر مرا به ایشان سپرد تا درس بخوانم و طلبگی را ادامه بدهم. کم‌کم از طریق دوستانی که در مدرسه مرحوم آقای برهان، مسجد لرزاده پیدا کردم، ارتباطم با مرحوم نواب صفوی شروع شد.

ادامه در صفحه بعد

منادی وحدت و تقریب

که مورد قبول او قرار گرفت.

میرزا خلیل کمره‌ای از سال ۱۳۳۴ تا ۱۳۵۸، هر روز در منزل خود در تهران به تدریس کتب علمی، فلسفی و فقهی برای طلاب علوم دینی در سطوح مختلف مشغول بود. در سالهای ۱۳۳۷ تا ۱۳۴۲ نیز در دوره دکتری دانشکده الهیات و معارف اسلامی دانشگاه تهران احادیث وحی را تدریس کرد. از افرادی که در دروس تفسیر قرآن وی شرکت داشتند می‌توان از سید محمود طالقانی، مهدی بازرگان، یدالله سبحانی، علی‌اکبر غفاری و نیز زین العابدین رهنما یاد کرد.

وی در غروب روز پنجشنبه ۱۹ مهرماه ۱۳۶۳ شمسی پس از دو سال بیماری، در منزل مسکونیش در تهران درگذشت و در قم در جوار آرامگاه فاطمه معصومه بخاک سپرده شد.

تالیفات آیت‌الله میرزا خلیل بر حول چهار محور دعوت اسلام یعنی موسس دعوت (پیامبر)، کتاب دعوت (قرآن)، خانه دعوت (کعبه) و رهبران دعوت (ائمه) نگاشته شده‌است. او به دلیل آشنایی‌اش با تاریخ اسلام، تیخ‌رش در نگارش عمومی دینی-اجتماعی، مشارکتش در فعالیت‌های مطبوعاتی و همچنین داشتن دیدگاه‌های رایج در دهه ۲۰ و ۳۰ درباره وحدت اسلامی و تلاش برای تحقق آنها، شهرتی خاص دارد. بیشتر آثار وی تاریخی است اما به‌طور کلی، باید آثار او را در زمره آثار دینی-تاریخی این دوره به شمار آورد. در زیر به برخی از آثار برجسته او در کنار اسباب نگارش آنها اشاره خواهیم کرد.

• یکی از کارهای علمی آیت‌الله کمره‌ای، کتاب «نهج‌البلاغه یا دائره‌المعارف علوی» است که در دو جلد با عناوین «آسمان و جهان» و «جنگ» چاپ شده و مؤلف، ضمن آنها به تشریح و توضیح برخی از خطبه‌های نهج‌البلاغه پرداخته است. همچنین، بخشی از مباحث آن مربوط به طبیعت‌شناسی از دیدگاه امام است و بخشی هم مسائل تاریخی را در بر می‌گیرد.

• کتاب «علی و الزهراء: سرچشمه آب حیات» در زمره آثار دینی-تاریخی کمره‌ای قرار دارد که در زمینه‌های مختلف تاریخی و شبه تاریخی درباره حیات حضرت فاطمه زهرا (س)، نگارش یافته است. جلد دوم این کتاب هم با عنوان «ملکه اسلام: شرح خطبه فدکیه و خطبه حضرت زهرا (س) در جمع زنان مدینه» به چاپ رسیده که هم شرحی بر خطبه آن حضرت و هم تحلیلی از وقایع تاریخ صدر اسلام است.

• از علایق دیگر وی، مطالعات مربوط به عاشورااست که سبب‌ساز انتشار سه کتاب در این زمینه شده است. کتاب «عنصر شجاعت یا مفتاد و دو تن و یک‌تن» در شرح حال تک تک شهدای کربلا و کتابهای «یک شب و روز عاشورا» و «معجزه تاریخ امام عظیم، حسین بن علی و عنصر امامت» در زمره این بخش از تالیفات کمره‌ای قرار دارند.

• یکی از حجیم‌ترین کارهای کمره‌ای، کتاب «فتاوی

به صورت جمعی یا انفرادی، به دنبال کارهای سیاسی می‌رفتیم.

جنابعالی ظاهراً، در مدت اقامت در تهران و همکاری با شهید نواب صفوی، نشریه فداییان اسلام یعنی «منشور برادری» را یک تنه منتشر می‌کردید که قاعدتاً کار مهم و در عین حال سختی هم بوده است. از خاطرات آن دوره بفرمایید و آنکه چگونه این کار را انجام می‌دادید؟

بندبه با اینکه در آن زمان سنم اقتضا نمی‌کرد، در روزنامه منشور برادری، ارگان مطبوعاتی فداییان اسلام که در آن زمان تا ۱۶ شماره چاپ شد، همه کارهای مربوط به چاپخانه، غلط‌گیری، صفحه‌بندی، مرتب کردن، توزیع روزنامه و ارسال آن به شهرستان‌ها و دادن به روزنامه‌فروشی‌ها به عهده من بود و این کارها را علاوه بر کارهای اجتماعی انجام می‌دادم. برای این فعالیت‌ها، خانه‌هایی اجاره کرده بودیم که یکی از آنها ابتدای دوراهی مهندس داخل کوچه بود که مرحوم نواب صفوی نیز، به آنجا رفت و آمد می‌کرد. دیگری

اینجا: آیت‌الله حاج میرزا خلیل کمره‌ای از چهره های علمی-مذهبی دهه ۲۰ تا ۵۰ ایران است که نقشی قابل‌ملاحظه در شکل‌دهی افکار مذهبی در سطح عمومی داشت. وی به‌خصوص به دلیل آشنایی‌اش با تاریخ اسلام، تبحر در نگارش ساده و همه‌فهم مسائل دینی-اجتماعی، مشارکت در فعالیت‌های مطبوعاتی و همچنین داشتن دیدگاه‌های رایج در دهه بیست و سی در باره وحدت اسلامی و تلاش برای تحقق آنها، شهرتی ویژه دارد.

آیت‌الله خلیل کمره‌ای درسال ۱۲۷۷ شمسی در دهکده فرنق از توابع شهرستان خمین در بخش کمره متولد شد. از شش سالگی خواندن و نوشتن را نزد عموی خود و سپس در مکتب‌خانه ده فرا گرفت. در حدود دوازده‌سالگی برای ادامه تحصیلات به سوی جاپلق، خمین و سپس خوانسار رهسپارشد و علوم ادبی و مقدمات عربی را نزد ملامحمد خوانساری امینی و سایر استادان فراگرفت. وی در حدود سال ۱۲۹۶ شمسی برای ادامه تحصیلات به مدرسه سپهدار در حوزه علمیه اراک رفت و علوم فقه، اصول، منطق، حکمت، فلسفه و نیز درس خارج را نزد حاج شیخ عبدالکریم حائری یزدی و سایر مدرسان آموخت.

آیت‌الله کمره‌ای در سال ۱۲۹۹ شمسی به قم رفت و تا حدود سال ۱۳۱۴ شمسی در حوزه علمیه قم به تحصیل و تعلیم مشغول بود. استادان عمده وی در قم، «حاج شیخ عبدالکریم حائری یزدی» موسس حوزه علمیه قم، «میرزا علی اکبر مدرس یزدی» معروف به «حکیم»، «میر سید علی یرثی کاشانی» و «میرزا جواد ملکی تبریزی» بودند. میرزا خلیل پس از تکمیل تحصیلات، به تدریس سطوح، تفسیر، فلسفه، علوم هیئت قدیم، تشریح الافلاک، هندسه اقلیدسی و خلاصهٔ الحساب شیخ بهایی پرداخت.

از افرادی که در قم در دروس وی شرکت کردند، می‌توان از «سید مرتضی عسکری»، «مرتضی حائری یزدی» و «سید محمود طالقانی» نام برد. علاوه بر این، میرزا خلیل به نظریات فلاسفه قدیم یونان، سقراط، افلاطون و ارسطو و فلسفه ملا صدرا شیرازی و مطالعات تطبیقی آنها علاقه‌مند بود.

در سال ۱۳۱۴ شمسی در رابطه با مخالفت «حاج شیخ عبدالکریم حائری یزدی» با کشف حجاب اجباری رضا شاه، آیت‌الله کمره‌ای که رونوشت نسخه‌برداری‌شده تلگرام استنادش به رضا شاه را نزد خود داشت در اراک توقیف و شبانه به تهران منتقل و مستقیماً تحویل بازداشتگاه شهربانی تهران شد. او پس از ۳۱ روز بازداشت انفرادی با سپردن تعهد و التزام کتبی مبنی بر «عدم خروج از حوزه قضائی تهران» آزاد شد. همچنین در سال ۱۳۲۴ شمسی، اشرف الملوک فخرالدوله، دختر مظفرالدین شاه قاجار از وی دعوت کرد که امام جماعت مسجد فخرالدوله واقع در دروازه شمیران تهران را بپذیرد

ادامه از صفحه قبل

فکر می‌کنم اولین دیدارم با مرحوم نواب صفوی در دولا ب و در منزل شاطر رجب انجام شد و از آنجا به ایشان علاقه‌مند و به کارهای سیاسی و انقلابی آن روز وارد شدم. مرحوم نواب صفوی و مرحوم واحدی را پس از ترور رزم‌آرا، در خانه مشه‌دی حسن دستگیر کردند. از همانجا آشنایی ما با ایشان به نزدیکی بیشتر انجامید و رفته‌رفته از نزدیکان مرحوم نواب صفوی و از کسانی شدم که اکثر اوقاتم را با ایشان می‌گذراندم.

در آن دوره، تا درس قوانین را در تهران و در مدرسه لرزاده خواندم. گاهی هم به مدرسه مروی می‌رفتم و درسی را آنجا می‌گذراندم، ولی کار مبارزاتی و تقریباً حزبی به جایی رسیده بود که واقعاً به درس خواندن نمی‌رسیدیم و نمی‌توانستیم حق درس را ادا کنیم، لذا وقتی در سال ۱۳۲۳ق. مجدداً برای ادامه تحصیل به نجف مشرف شدم، یک سال قبل از ترور علاء نخست‌وزیر بود، که مجدداً از لمعه شروع کردم، چون احساس کردم واقعاً نتوانستم حق درس را در آن وقت، ادا کنم! صبح‌ها یکی دو درس می‌گرفتیم و بقیه روز را

سیاسی – اجتماعی – فرهنگی

شماره ۱۴	پشت ۵
شماره مسلسل ۱۴۸۴	
نیمه دوم مهر ۱۳۹۳	یادمان – تقریب
پست الکترونیک: besatonline@gmail.com	

نوشت و شرحی از چگونگی برگزاری آن، کمیسیون‌های فرعی و مصوباتش ارائه کرد. وی همچنین چگونگی مشارکت شیعیان در این محفل را توضیح داد.

کتاب دیگر کمره‌ای که آن را تحت تأثیر کنگره رابطه عالم اسلامی سال ۱۳۴۴ نوشت «ارض النبوة جسر عظیم و هی جسر العباد للمعبود» به زبان عربی است. به این ترتیب، سعودی‌ها که بنا داشتند تا مرکزیت الازهر را به عربستان منتقل کنند، کعبه و حرمین را به عنوان پل پیروزی مطرح کردند و مرحوم کمره‌ای هم تلاش کرد تا با استفاده از همین بینش، شیعیان را نیز سهمیم در این تلاش‌ها نشان دهد و وحدت اسلامی را تقویت کند. این کتاب مروری است بر پیام‌های نوی در مقاطع مهم تاریخ اسلام در عصر پیامبر (ص)، پیمان عقبه، بدر و احد. همچنین اشاراتی به وضعیت مصیبت‌بار شیعیان در مراسم حج و نگاه تبعیض‌آمیز سعودی‌ها نسبت به آنها دارد.

مرحوم کمره‌ای در کتابچه دیگری که در آبان سال ۱۳۴۵ با عنوان «پیام میلاد امیرالمؤمنین (ع) به سلاطین اهل قیله و وحدت کلمه و نقش امم متحده» به چاپ رساند، بار دیگر از فعالیت‌های خود در ایجاد وحدت میان مسلمانان و شرکت در کنگره‌های مربوط به حج سخن گفته است. در این کتاب، به عقیده نگارنده، تنها رمز پیروزی، پذیرفتن رهبری امام علی (ع) است که می‌توان در سایه آن، همه امتیازات قومی و نژادی را از میان برد و اتحادی جاودان برقرار کرد.

وی همچنین در سال ۱۳۴۸ شمسی به حج رفت و در آنجا شاهد بود که کتاب «الخطوط العریضه» محب‌الدین خطیب در رد شیعه به وفور توزیع می‌شود. همین مساله بهانه‌ای شد تا او بار دیگر کتاب «آراء ائمه الشیعۀ فی الغلاة» را با توضیحاتی به چاپ برساند. تلاش وی در این رساله آن است تا نشان دهد، ائمه شیعه با غلاة میانه‌ای نداشته و تفکر و معتقدات آنان را نمی‌پذیرفتند. خطاب وی در این کتاب محب‌الدین خطیب است که میان شیعه امامیه و غلاة خلط کرده و عقاید آنان را به امامیه نسبت داده است. همچنین او از ملک فیصل ابراز شگفتی می‌کند که چگونه اجازه داده که این قبیل اباطیل در ایام حج میان زائران انتشار یابد.

«بیت‌المقدس و تحوّل قبله»، عنوان اثر دیگری از آیت‌الله کمره‌ای است که در سال ۱۳۵۳ به چاپ رسید. طرح این بحث به سال‌ها پیش، یعنی سال ۱۳۳۸ شمسی که وی به بیت‌المقدس سفرکرده بود بازمی‌گردد. در ابتدای کتاب و بی‌آن‌که ارتباطی با متن آن داشته باشد، یک نامه و پاسخ وی به آن آمده است که مربوط به چند پرسش طرح شده از سوی مسئول امور غیر مسیحی واتیکان از اوست که میرزا خلیل به آنها پاسخ گفته است.

تلاش می‌کرد، تمام صحبت‌ها، سخنرانی‌ها و نشست و برخاست‌ها و تمام جلساتش اعم از خصوصی و عمومی را در آن راه صرف کرد، تحقق یافته بود. بنابراین وقتی احساس کردیم ایده ایشان جامه عمل پوشیده شده و انقلاب اسلامی پیروز شده است، می‌توانستیم بگوییم «در بهار آزادی، جای شهدا خالی». واقعاً جای آنها خالی بود که تحقق خواسته‌ها و ایده‌هایشان را ببینند. البته پس از اینکه احساس کردیم افرادی سعی دارند از آن چهره‌ها، نام‌ها، ایده‌ها، شهادت و از آن فعالیت‌ها سوءاستفاده کنند و ممکن است نام، ایده و خواسته آنها واقعاً فدای شهوات و خواسته‌های نامشروع شود، درصدد برآمدیم به عنوان وفاداران شهید نواب صفوی و نه به عنوان فداییان اسلام ـ که در خودمان آن لیاقت، حرکت و جنبش را نمی‌دیدیم ـ دوباره نام آنها را احیا و ایده آنها را دنبال کنیم.

گرچه با حضور امام و انقلاب دیگر جایی برای این معنا نبود، ولی برای اینکه آنها از صحنه تاریخ خارج نشوند و نامشان در لابه‌لای پرونده‌ها از بین نرود، دوباره نامشان را احیا کردیم.

روزنامه جوان

صحابی کبیر: سلمان فارسی» است که ضمن آن، شرح حال مفصلی از سلمان و فتح ایران و مدائن ارائه کرده است .

• یکی از زمینه‌های علمی مورد توجه آیت‌الله خلیل کمره‌ای، نگارش درباره حج، مکه و وحدت اسلامی است که درباره آن نیز چندین کتاب منتشر کرده است. او علاوه بر فعالیت‌های علمی، با ایجاد ارتباط با علمای سعودی و حتی مسئولان و در رأس آنها ملک فیصل، تلاش کرده است تا ایده‌های خود را به آنان انتقال دهد و به‌خصوص ذهنیت آنان را نسبت به مذهب تشیع اصلاح بخشد.

میرزا خلیل در این زمینه، فعالیتیی مشابه آنچه انجام داد که زمانی توسط «شیخ محمدتقی قمی»، «شیخ شلوت» و «آیت‌الله بروجردی» در «دارالتقریب» دنبال می‌شد و در ایران هم برخی نشریات مذهبی مانند نشریه «مسلمین» حاج سراج انصاری و «آیین اسلام» دنبال آن بودند. این بستر فعالی بود که مدت‌ها در ایران حضور داشت و بیش از آن که با عربستان سعودی که آن زمان تازه حرکتش را جدی‌تر کرده و افراطی برخورد می‌کرد، هماهنگ باشد، با مصر و الازهر همکاری و همدلی داشت. میرزا خلیل همچنین دریافت که سعودی‌ها در تلاش‌اند تا راهبری جهان تسنن را در اختیار بگیرند؛ آن هم در شرایطی که افراطی‌گری سعودی‌ها، امکان ایجاد وحدت را دشوار می‌کرد و استخفاف نسبت به شیعیان، همچنان ادامه داشت.

آثاری که از او در این حوزه منتشر شده‌اند، عبارت‌اند: «پیام ایران به نجد و حجاز و مصر»، «قبله اسلام، کعبه یا مسجد الحرام»، «بیت‌المقدس و تحوّل قبله»، «آفاق کعبه»، «نهیب پیغمبر (ص) به ملوک و امراء و فقها و علما از خیف منی»، «کلید امن جهان (شرح خطبه خجّة الوداع)»، «رساله مناسک و مسائل حج و عمره»، «ندایی از سرزمین بیت‌المقدس»، «اجتماع پیرامون خانه تقدس» و «اسرار حج».

مرحوم کمره‌ای درسال ۱۳۳۸ خورشیدی، درکنگره «مؤتمر اسلامی» در بیت‌المقدس شرکت کرد و همراه با آیت‌الله طالقانی راهی مصر شد تا با میرزا «محمدتقی قمی»، نماینده «آیت‌الله بروجردی» در «دارالتقریب» قاهره و نیز شیخ شلوت دیدار کند. کمره‌ای، گزارشی کوتاه از این سفر را در کتاب «پیام امیرالمؤمنین به سلاطین اهل قبله» آورده است.

همچنین وی در سال ۱۳۴۲ شمسی کتابی با عنوان «پیام ایران به نجد و حجاز و مصر» به چاپ رساند که به نوعی با افکار ضد گالیگرایی وی که به‌طور معمول به منظور وحدت اسلامی است، ارتباط دارد.

مرحوم کمره‌ای در سال ۱۳۴۴ شمسی با حضور در مراسم حج، در کنگره‌ای که توسط «رابطة العالم الاسلامی»، پس از ایام حج برگزار شد، شرکت کرد. او پس از بازگشت، جزوه‌ای تحت عنوان «مختصری از کنگره رابطه عالم اسلامی در مکه، ذیحجه ۱۳۸۴»

خانه بزرگی در خیابان ری، مقابل دوراهی مهندس، سر کوچه آصف بود که برای کارهای روزنامه اجاره کرده بودیم که این منزل، همان منزلی بود که پس از آزادی مرحوم نواب صفوی از زندان، محل اصلی فعالیتمان و همان منزلی بود که وقتی نواب صفوی از سفر مصر برگشتند، آنجا آمدند و خاطرم هست ماهی ۲۱۰ یا ۲۰۰ تومان، اجاره‌اش بود.

جنابعالی و دوستانتان پس از انقلاب، مجدداً تشکیلات فداییان اسلام را احیا و نشریه منشور برادری را هم تا سال‌ها منتشر کردید؟ انگیزه شما از انجام این کار چه بود؟
مقدمتاً باید عرض کنم که به نظر من، با شهادت مرحوم نواب صفوی و مخصوصاً شهادت برادران واحدی، پرونده قیام فداییان اسلام بسته شد! ما هم دیگر در صدد احیای آن حرکت و قیام پرنیامدیم. بعد از پیروزی انقلاب اسلامی هم که مجدداً به فکر این افتادیم، ایده نواب صفوی محقق شده بود. در واقع انقلاب اسلامی خواسته او بود و واقعاً شهادت را برای چنین انقلاب و حکومتی به جان خرید. آن حکومت اسلامی که مرحوم نواب برایش

هم اندیشی مذهبی؛ گام بنیادین در تحقق وحدت امت اسلامی

به قلم: حجت الاسلام والمسلمین دکتر مختاری

برگزاری هم اندیشی مذهبی میان علمای فرهیخته ایران و علمای فرهیخته اندونزی می تواند فتح بابی برای ارتقای هر چه بیشتر تقریب مذاهب اسلامی و مقابله با تفکرات ویرانگر و التقاطی گروه های تکفیری محسوب گردد، لذا در وهله نخست باید در ارتقای کمی و کیفی اینگونه نشست های علمی اهتمام ورزید و در ادامه با رصد کردن مشکلات و نیازهای کنونی جوامع اسلامی در راستای اثربخشی روز افزون اینگونه نشست ها اقدام نمود.

بدیهی است دین مبین اسلام، قرآن، پیامبر خاتم(ص)، زبان دینی و مناسک عبادی، قبیله مشترک... به عنوان مهمترین و کلیدی ترین نقطه اشتراک بی بدیل میان همه مذاهب اسلامی مورد نظر می باشد لذا ضرورت همگرایی در سیاستگذاری های سیاسی، فرهنگی، اقتصادی جهان اسلام با بهره گیری از اندیشه های علمای جوامع اسلامی و از طریق نشست های علمی و مذهبی میان آنها میسر خواهد بود.

در حال حاضر اندیشه های افراطی تکفیری و سلفی به شدت اتحاد امت اسلامی را مورد حمله قرار داده است لذا نفوذ روز افزون و بی حد و حصر تکفیری ها دربسیاری از کشورهای اسلامی مولفه اتحاد اسلامی را با چالش های جدی مواجه کرده است لذا اندونزی به عنوان بزرگترین کشوری اسلامی نیز از آموزه های مخرب تکفیری در امان نمانده است در سوی دیگر نیز علمای فرهیخته شیعی آنچنان که باید و شاید نتوانستند آموزه های اصیل را به اندونزی منتقل و مطرح سازند این نقیصه در حالی است که شیعیان زیادی در اندونزی زندگی می کنند و ضرورت انتقال آموزه های شیعی برای شیعیان اندونزیایی امری حیاتی است، لذا برپایی نشست هائی میان علمای ایران و اندونزی میتواند سر منشأ آثار و برکات فراوانی برای اتحاد امت اسلامی و نیز سامان بخشی نیازها ی فکری مسلمانان و شیعیان اندونزی را به همراه داشته باشد .

هم چنین درباب ضرورت انتقال آموزه های وحدت بخش انقلاب اسلامی ایران به دیگر جوامع اسلامی باید گفت؛ میشل فوکو در جایی از بدیل جمله «کارل مارکس» که گفته بود «مذهب روح جهان بی روح است» استفاده می کند و می نویسد «ایران روح یک جهان بی روح است» شاید جهانی که یک روز سودای کنار زدن دین رادر سر می پروراند حال می خواهد همان روح را بازگرداند، لذا فوکو می گوید: «انقلاب ایران صد سال آینده جهان و غرب را نشان داده است».

لذا ظرفیت عظیم انقلاب اسلامی ایران در ترویج اسلام اصیل و آموزه های وحدت بخش اسلام نبوی میان امت اسلامی باید به عنوان راهبردی ارزشمند مورد نظر همه فرهیختگان نظام اسلامی و دولتمردان در سیاست خارجی نظام اسلامی قرار گیرد.

امید است سلسله نشست هائی همچون هم اندیشی مذهبی علمای ایران و اندونزی در دیگر جوامع اسلامی و با علمای فرهیخته دیگر بلاد اسلامی بسط و گسترش یابد که در صورت تحقق این امر علاوه بر ارتقای وحدت روز افزون اسلامی ، یقیناً بدخواهان و دشمنان اسلام و مروجان اسلام هراسی و گروه های متحجر و خشن تکفیری در مسیر اجرای توطئه های ضد اسلامی و ضد انسانی خود ناکام خواهند ماند.

حکم اعدام آیت الله نمر ماشه اعتراضات عربستان را چکاند

کاملاً سیاسی است.

شیعیان مقیم آلمان در اعتراض به صدور حکم اعدام آیت الله «نمر النمر» در مقابل سفارت عربستان سعودی در «برلین» تجمع کردند و با در دست داشتن عکس های شیخ نمر شعارهایی در مخالفت با رژیم آل سعود سر دادند و آزادی فوری این روحانی برجسته شیعی را خواستار شدند. شیعیان مقیم آلمان نسبت به پیامدهای اجرای حکم اعدام شیخ نمر النمر بر روابط با ریاض و صلح و آرامش داخلی عربستان سعودی هشدار دادند. علاوه بر این، حزب الوفاء الاسلامی در بیانیه ای ضمن محکوم کردن اقدام مسئولان قضایی عربستان اعلام کرد: اگر آل سعود به خود اجازه بدهد که این حکم اجرا شود باید منتظر پیامدهای خطرناک و کوبنده آن درداخل و خارج خاک عربستان باشد. این حزب از مردم عربستان و ملت بحرین خواست با تظاهرات و اعتراضات گسترده خود مانع اجرای حکم اعدام برای آیت الله نمر شوند و مقامات سعودی را برای آزادسازی وی تحت فشار قرار دهند. همچنین دبیر کل گردان های

دکتر صباح زنگنه:

عربستان می خواهد شیعه را خطرناک تر از داعش نشان دهد

بن سلطان و همچنین اظهار نظرهای پادشاه عربستان نوید وقوع تغییر در راهبردهای خاورمیانه ای عربستان را می داد.

خبر. تغییر جدی حاصل نشده و بعید است چنین اتفاقی روی دهد. اکنون جریان های جوان تر و نسل سوم شاهزادگان به دنبال اثبات وجود خود هستند و این امر با تغییرات ساختاری و خانوداگی معمولاً همراه با تقویت عنصر رادیکالی پیش برده می شود. بنابراین انتظار می رود با توجه به سن بالای پادشاه و ولیعهد شاهد افزایش تدروری هم در داخل عربستان و هم در مناطقی که تحت نفوذ عربستان است باشیم.

در چند وقت اخیر تحلیلگران بیشتری در آمریکا نسبت به هزینه ساز بودن اقدامات دولت عربستان سعودی به دولت این کشور هشدار داده اند. آیا این مسئله سبب نمی شود حکومت سعودی تغییر و تعدیلی در رفتارهای منطقه ای خود بروز دهد؟

در تحلیل ها این مطلب وجود داشت و همچنان هم دارد که عوامل اصلی شکل گیری نیروهای افراطی در منطقه، جریان ها و جناح های نتو محافظه کاران آمریکایی و اسرائیلی ها هستند، اگر این تحلیل که با برخی از قرائن مانند مصاحبه ها و اقدامات و تلاش های افرادی چون مک کین که سناتوری جمهوری خواه است و در شعله ورتر کردن کشتار در سوریه و عراق نقش داشته تایید می شود، اوضاع قدری متفاوت خواهد بود. باید به خاطر داشته باشیم که مک کین سناتوری است که قائل به تخریب کعبه بود تا یکی از سمبل های وحدت جهان اسلام از بین برده شود و طرفداری خود از صهیونیست را بارها اعلام کرده است و در مصاحبه چند روز پیش خود بر ملاقات های خود با نیروهای داعش و جبهه النصره و سایر جریان های جنگجو و مسلح در سوریه و عراق تاکید کرده بود. این قرائن در کنار دوستی ها، ملاقات ها و ارتباطات های ایشان و جناحی که همفکر بندر بن سلطان در منطقه کار می کنند، حکایت از همکاری و همفکری جناح فاعل و موثر آمریکا در منطقه با حکومت سعودی دارد. بنابراین وقتی این همفکری وجود داشته باشد، دیگر نیازی به تغییر رویکرد هم احساس نمی شود.

باز هم دولت سعودی به جای مبارزه با داعش ۲۰۰۰ نیروی مسلح برای مبارزه با دولت سوریه به این کشور اعزام کرد. هرچند این افراد تحت سایه بحث ائتلاف علیه داعش اقدام کردند. در مجموع این جریانات، دولت عربستان این تلقی را پیدا کرده اگر در مسیر مبارزه با داعش جدی تر شود، این روند مبارزه به تدریج به عاملان و مسببان رشد داعش و تقویت کننده و تامین مالی کنندگان آن هم خواهند رسید که یکی از عوامل جدی آن دولت و جریان های مرتبط با دستگاه امنیتی سعودی است. بنابراین برای منحرف کردن افکار عمومی، دست به چنین اقدامی زدند و تلاش می کنند فضا را ملتهب کنند تا بتوانند اهداف خود را پی بگیرند.

این منحرف کردن افکار عمومی چگونه قابل تبیین است؟ چون صدور حکم یک روحانی شیعه از سوی حکومت عربستان بیشتر به ضرر این پادشاهی خواهد بود تا به سودش.

تلاش دولت سعودی این است که بگوید داعش خطر اصلی و جدی نیست و اگر هم عربستان حاضر شده در ائتلاف علیه داعش حاضر شود ناشی از نوعی رودربایسی بوده است. همانطور که اشاره شد همه اقدامات سازمان های امنیت عربستان در جهت مسلح کردن نیروهایی است که در سوریه علیه دولت اسد مبارزه می کردند و این نیروها، نیروهای ۱۰۰ درصد عمل کننده به دستورات نیستند. به خصوص پس از اینکه دست و بالشان از نظر مالی باز شد آنگاه برای خود داعیه هایی خواهند داشت. از سوی دیگر تامین های مالی و تسلیحاتی به شکل های مختلف در دست همه این گروه ها پخش شده و گاهی هم خرید و فروش می شود و عملاً دست داعش و النصره و سایر جبهه های مورد حمایت عربستان و یا قطر باز میشود. بنابراین با این جریان که اکنون خطر اصلی منطقه ای و حتی جهانی شده، اگر کشور و دولتی موج دیگر و مغایر آن را راه بیندازد از شدت مبارزه اصلی کاسته خواهد شد و افکار عموم به سمت دیگری منحرف خواهد شد و این هدفی است که دولت عربستان آن را دنبال می کند.

بر این اساس سیاست های عربستان در مسائل منطقه ای تغییر نکرده است؟ چون برخی از اقدامات نظیر کنار گذاشتن بندر

اولین واکنش عملی نسبت به حکم ظالمانه اعدام روحانی مبارز شیعه عربستانی توسط مردم مناطق شرقی عربستان برداشته شد. اگرچه واکنش های شیعیان در سراسر منطقه نشان می دهد در صورتی که آل سعود بخواهد این حکم را اجرا کند، باید منتظر عواقب جدی آن باشد.

تظاهرات با شکوهی در استان های القطیف و العوامیه برپا شد تا مردم این مناطق نشان دهند که بعد از صدور این حکم نه تنها باعث ترس آنها نشده است بلکه هر گونه اقدام عربستان می تواند سرآغاز زنجیره ای از واکنش های غافلگیر کننده شیعیان عربستان و دیگر کشورهای اسلامی علیه منافع آل سعود باشد. تظاهرات از شهر العوامیه به سمت شهر قطیف واقع در شرق عربستان سعودی برپا شد و شرکت کنندگان در آن ضمن سر دادن شعارهایی ضد آل سعود، حکم قضایی صادر شده در حق آیت الله نمر را محکوم و بر بطالن آن تاکید کردند. همچنین تظاهرات کنندگان ضمن درخواست آزادی فوری آیت الله نمر، از جوامع عربی خواستند نسبت به نقض آشکار حقوق بشر در عربستان و برپایی دادگاه های غیرمنصفانه و دروغین ساکت نمانند و اقدامات انتقام جویانه آل سعود را محکوم کنند. منابع عربستانی اعلام کردند که دادگاه جنایی ریاض، حکم اعدام آیت الله «نمر باقر النمر» از علمای شیعیان عربستان را صادر کرد. این حکم که بنا بر اتهاماتی همچون «فتنه افروزی مذهبی» و «خروج از دستور ولی امر» صادر شد، موج گسترده ای از محکومیت را به همراه داشت. بسیاری از جمله بحرینی ها اعتقاد دارند، این حکم

یک کارشناس مسائل خاورمیانه می گوید، عربستان از ادامه روند مبارزه با داعش می ترسد.

حکومت عربستان سعودی شیخ روحانی شیعه به نام شیخ نمر را محکوم به اعدام کرده است. فردی که در سخنرانی های خود انتقادات تند و تیزی را علیه حکومت این کشور به زبان آورده بود. صدور این حکم واکنش های قابل تاملی در سطح منطقه به همراه داشته و دولت های شیعی خاورمیانه آن را خلاف اصول انسانی و حقوق بشری خوانده اند. صباح زنگنه معتقد است عربستان با این اقدام می خواهد افکار عمومی را منحرف کند تا توجهات از جریان داعش برداشته شود. در ادامه مشروح گفتگوی خبرنگاران با کارشناس مسائل خاورمیانه را می خوانید:

اعدام شیخ نمر در عربستان تعجب بسیاری را با خود به همراه داشت. تحلیل شما از این حکم چیست؟

در برابر احکام اعدامی در عربستان صادر می شود صدور چنین احکامی مایه تعجب است. احکام اعدام معمولاً یا برای مروجان مواد مخدر صادر می شد یا برای کسانی که محاربه مستقیم داشتند و یا اینکه فردی به صورت مستقیم عامل قتل فرد دیگری شده باشد. این نخستین باری است که در مورد یک روحانی و عالم دین، آنهم صرفاً به دلیل انتقاد از شیوه های حکومتی چنین حکمی صادر شده است. بنابراین به نظر می رسد اهداف دیگری غیر از ماهیت اصلی انتقادات و اعتراضات این شیخ پشت صدور این حکم پنهان شده باشد.

به نظر شما چه اهدافی می تواند در پس این حکم وجود داشته باشد؟

به نظر من بحث انحراف جنگ مردم منطقه با داعش در راس این اهداف باشد. ملاحظه می کنیم تا دو سه ماه پیش در عربستان هیچ سخنی از اعتراض به داعش و کشتار اعضای این گروه بر زبان رانده نمی شد تا اینکه پادشاه عربستان فرمانی صادر کرد و سعودی های عازم الحاق به داعش را تهدید به محاکمه و مجازات کرد. از آن زمان به بعد فضای دیگری حول موضوع داعش و مقابله به آن مطرح شد. ولی در چند ماه اخیر فضای عمومی منطقه هم در میان مردم و هم نزد دولت ها به خطر فراگیر و فرامیزی داعش توجه بیشتری کرده اند و اتهام بین المللی در این زمینه حاصل شد اما

و همچنین مجمع جهانی تقریب مذاهب اسلامی را محاصره کرده‌اند و اجازه عرضه کتاب‌های ما در نمایشگاه‌های بین‌المللی داده نمی‌شود چرا که بسیاری از این کشورها سیاست‌های آمریکا را اعمال می‌کنند. آقای اراکی تاکید کرد: این کشورها از واژه تقریب رنج می‌برند و نمی‌خواهند که فرهنگ تقریب گسترش داده شود. بنابراین ما مبارزه سختی را در این باره داریم. وی در ادامه از برگزاری اجلاسی علیه جریانات تکفیری خبر داد و گفت: این اجلاس در آذرماه سال جاری با مدیریت آیت‌الله مکارم شیرازی و آیت‌الله سبحانی برگزار خواهد شد.

این مقام مسئول علاوه بر این به فعالیت‌های انتشاراتی دانشگاه مذاهب اسلامی هم اشاره کرد و گفت: این دانشگاه نیز در عرصه پژوهش‌های تقریبی و تولید کتاب کارهای بسیاری را انجام داده است. مرکز این دانشگاه در تهران واقع است و شعب مختلفی در استان‌هایی مانند کردستان، هرمزگان و گلستان دارد.

وی تاکید کرد: این دانشگاه نقش موثری در تربیت کادر تقریبی و نشر اندیشه تقریب در قالب کتاب داشته است و در کنار معاونت‌فرهنگی، مجمع‌تقریب‌مذاهب‌اسلامی مجلات مختلفی را به زبان‌های عربی، انگلیسی و اردو منتشر می‌کند. آیت‌الله اراکی در بخش پایانی سخنانش از تکریم آیت‌الله واعظ زاده در کنفرانس وحدت امسال خبر داد و گفت: در سال‌های گذشته نیز از شخصیت‌های تقریبی مختلف در کشور تجلیل شده که از آن جمله می‌توان به تکریم آیت‌الله تسخیری اشاره کرد.

آیت الله محسن اراکی خبر داد:

چاپ کتاب ۶۰ جلدی درباره احادیث مشترک شیعه و سنی

تقریب مذاهب اسلامی دو بخش تشکیلاتی دارد. معاونت فرهنگی در حوزه چاپ و نشر و تولید محصولات تقریبی دارای امکانات بسیار گسترده‌ای است و بیش از ۳۰۰ پروژه علمی تقریبی به زبان‌های مختلف عربی، انگلیسی و اردو در این بخش تولید شده است.

وی ادامه داد: بخش دوم تشکیلاتی ما پژوهشگاه تقریب مذاهب اسلامی در قم است که فعالیت‌های بسیار گسترده‌ای را داشته است. به طور مثال این پژوهشگاه پروژه ۶۰ جلدی کتابی را در دست تولید دارد که براساس آن احادیث مشترک بین شیعه و سنی گردآوری شده است. این یکی از کارهای علمی گسترده‌ای است که در پژوهشگاه صورت گرفته است.

به گفته آیت‌الله اراکی، کتاب «قواعد اصولی براساس اصول فقه مشترک» یکی دیگر از مجموعه کتاب‌هایی است که توسط این پژوهشگاه تولید شده و اکنون تعدادی از مجلدات آن به چاپ رسیده است. همچنین چاپ کتاب «قواعد فقهی مشترک» یکی دیگر از محصولات این پژوهشگاه است.

دبیر کل مجمع جهانی تقریب مذاهب اسلامی تاکید کرد: اکنون در پژوهشگاه گروه‌های مختلفی در حال پژوهش هستند و در راستای اهداف تقریبی، مجموعه «موسوعه فقه مقارن» در حال انجام است.

وی در بخش دیگری از سخنانش با اشاره به فعالیت‌های انتشارات مجمع تقریب مذاهب اسلامی گفت: متأسفانه ما تنها در محاصره اقتصادی نیستیم بلکه محاصره فکری نیز بر ما تحمیل شده است. اجازه ورود کتاب‌های ما به شبکه جهانی داده نمی‌شود و استکبار می‌خواهد تولیدات علمی ما را محصور و منزوی کند. وی افزود: آنها تولیدات علمی جمهوری اسلامی

گسترش دهیم و با وجود اختلاف مذهبی یک جامعه یکدست داشته باشیم.

آیت‌الله اراکی همچنین به زمینه‌سازی‌های لازم برای برگزاری هفته وحدت و کنفرانس وحدت اسلامی اشاره کرد و افزود: امسال هفته وحدت متفاوتی خواهیم داشت و در هر روز برنامه‌ی ویژه متناسب با نامگذاری آن تدارک دیده خواهد شد. علاوه بر آن نمایشگاه‌های فرهنگی گوناگون، شبهای شعر نبوی و عرضه دستاوردهای علمای تقریب و هنرمندان این حوزه برگزار می‌شود. کنفرانس احزاب اسلامی و بازرگانان و فعالان تقریبی، کنفرانس بانوان جهان اسلام، کنفرانس علمای تقریبی، کنفرانس ویژه دانشگاهیان و فرهنگیان از دیگر فعالیت‌هایی است که در این هفته برگزار می‌شود.

دبیرکل مجمع جهانی تقریب مذاهب اسلامی از تکریم دو شخصیت با عنوان امام موسی صدر و فتحی یکن خبر داد و گفت: امام موسی صدر به عنوان شخصیت تقریبی در جهان تشیع در کنفرانس وحدت تکریم خواهد شد و نقش این عالم در ایجاد وحدت به‌ویژه در منطقه شامات بررسی می‌شود. همچنین از استاد متفکر اسلامی فتحی یکن از علمای سنی اهل لبنان نیز تکریم خواهد شد.

به گفته آقای اراکی، مشارکت در اعطای جایزه المصطفی که برای نخستین بار از سوی معاونت فناوری ریاست جمهوری و به ارزش ۵۰۰ هزار دلار برگزارمی‌شود و نیز اکران فیلم محمد رسول‌الله به کارگردانی مجید مجیدی از دیگر برنامه‌هایی است که در هفته وحدت برگزار خواهند شد.

آیت‌الله محسن اراکی در پاسخ به سوال خبرنگار اینبنا مبنی بر فعالیت‌های تقریبی این سازمان در حوزه نشر کتاب گفت: در حوزه نشر و پژوهش، مجمع جهانی

آشنایی با مجمع جهانی

اواسط قرن بیستم میلادی و در پی سوء استفاده‌های غرب و استعمار کهنهٔ آن و دستاویز قراردادن اختلافات جزیی مذهبی میان مسلمانان و بزرگ جلوه دادن آن برای جلوگیری از قدرت گیری و اتحاد جهان اسلام، با ظهور مصلحانی چون سید جمال الدین اسد آبادی، شیخ محمد عبده، شیخ محمد حسین کاشف الغطاء، شیخ عبد المجید سلیم، شیخ محمود شلتوت، شیخ محمد تقی قمی، آیت الله العظمی بروجردی و بسیاری دیگر از پرچمداران وحدت، این امر مهم شتاب بیشتری یافت تا مسلمانان که پایبندی به برخی از آراء نامربوط به عقاید ضروری، آنان را از هم دور می‌کرد به همگرایی و وحدت فراخوانده شوند. اهمیت طرح اندیشهٔ تقریب و وحدت میان مذاهب اسلامی زمانی روشن می‌گردد که در نظر داشته باشیم این مسأله، یعنی اختلاف میان مسلمانان، روزه و پاشنهٔ آشیلی است برای بهره برداری مخالفان و دشمنان اسلام. در طول تاریخ، همواره شاهد بوده ایم هر جا استعمار بر آن شده است تا ضربه‌ای به مسلمین بزند، مهمترین ابزارش دمیدن بر خاکستر اختلافات و شعله ور ساختن تعصبات مذهبی میان اقوام و جوامع اسلامی بوده است. از آنجا که بازایی اقتدار گذشتهٔ جهان اسلام جز از طریق وحدت میان مسلمانان و نزدیکی به یکدیگر امکان پذیر نیست، دشمنان پیوسته در تلاش بوده‌اند تا از یکپارچه شدن این امت جلوگیری کنند و با طرح مسائل اختلافی، مانع دستیابی آنان به این هدف عالی گردند.

این در حالی است که امت مسلمان، از هر فرقه و مذهبی، پایبند به اصول اساسی دین مبین اسلام هستند که در میان همهٔ آنان یکسان است و فرقه‌های مختلف اسلامی حتی در بسیاری از فروع نیز با یکدیگر مشترکند و عالمان و اندیشمندان مسلمان می‌توانند- و باید- با رجوع به این مبانی و تاکید بر آن، راه را برای وصول به این هدف متعالی هموار گردانند و دیسیه‌های دشمنان در بزرگ ساختن موارد اختلافی را با هوشیاری و تلاش نقش بر آب کنند.

بر همین اساس بود که از میان شخصیت های یاد شده، استاد شیخ محمد تقی قمی از حوزهٔ علمیهٔ شیعه به قاهره، مرکز بزرگ علمی و محل اجتماع دانشمندان اهل سنت مهاجرت کرد و نهال تقریب را در آنجا نشاند. وی برای

آیت‌الله محسن اراکی، دبیرکل مجمع جهانی تقریب مذاهب اسلامی در نشستی که ۱۹ مهرماه به مناسبت بیست و چهارمین سالگرد تاسیس این مجمع برگزار شد، با تشریح فعالیت‌های این نهاد طی شش ماهه نخست سال جاری گفت: مجمع وارد فاز جدیدی از فعالیت‌های خود شده و طی آن گسترش کارهای تقریبی و تبدیل این کارها به پروژه‌های عملیاتی مورد توجه قرار گرفته است. از جمله خروجی‌های عملیاتی در شش ماهه گذشته راهاندازی نشست‌های گفت‌وگو بین علمای مذاهب بوده که برای نخستین بار نشست بین علمای مذاهب در چارچوب گفت‌وگوی بین مذاهب منعقد شد. وی ادامه داد: این نشست ماه گذشته در حوزه علمیه قم تشکیل شد و تعدادی از علمای بزرگ اندونزی و حوزه علمیه قم در آن شرکت کردند.

وی با اشاره به تشکیل اتحادیه علمای مقاومت نیز اظهار کرد: ما انتظار داریم همه علمای اسلام، علمای مقاومت باشند. با این وجود شکل گیری چنین اتحادیه‌ای با تشکیلات منسجم سخت است. در نخستین نشستی که کمیته مرکزی علمای مقاومت در بیروت خواهد داشت اساسنامه این اتحادیه تصویب خواهد شد.

این مقام مسئول در بخش دیگری از سخنانش به برگزاری نشست‌های درون کشوری اشاره کرد و گفت: در داخل کشور نیز بین علمای مختلف در استان‌هایی مانند کرمانشاه، کرمان، ارومیه، سیستان و بلوچستان و خراسان شمالی اجلاس‌هایی بین علمای شیعه و سنی برگزار شده است. همچنین در حال برگزاری نشست‌های دیگری با هدف آموزش طلاب با روش‌های تقریبی هستیم. دانش‌آموزان و دانشجویان ما باید با فعالیت‌های تقریبی آشنا شوند و باید فرهنگ تقریب را در جامعه

مجمع جهانی تقریب مذاهب اسلامی در سال ۱۳۶۹ هجری شمسی به دستور مقام معظم رهبری و انتصاب دبیر کل و اعضای شورای عالی از سوی معظم له آغاز به کار کرد.

شورای عالی مجمع، در اولین گام، اساسنامه و ساختار مجمع را تصویب نمود و ارکان آن را بر سه اساس علمی و فرهنگی و ارتباطات داخلی و بین‌المللی بنا گذاشت. این شورا در سال دهم فعالیت خود، استراتژی مجمع را تصویب کرد. مسألهٔ وحدت و تقریب مذاهب اسلامی از دیرباز همواره جزء اهداف و آمال آزاد اندیشان، متفکران و شخصیت‌های مصلح سیاسی و مذهبی بوده و تلاش برای تحقق آن در اعصار گوناگون، با فراز و نشیب فراوان روبه‌رو گردیده است. از ابتدای تشکیل نظام جمهوری اسلامی ایران نیز وصول به این هدف مقدس که متکی به ریشه‌های استوار در کتاب و سنت می باشد، یکی از بزرگ‌ترین اهداف رهبر کبیر انقلاب، حضرت امام خمینی (ره) بوده است.

طرح مسألهٔ تقریب مذاهب در جهان اسلام، به معنای «نزدیک شدن پیروان مذاهب اسلامی با هدف شناخت یکدیگر و دستیابی به اخوت دینی بر اساس اصول مسلم و مشترکات اسلامی»، در پی ناهمسازگری ها و تفرقه‌های موجود میان جوامع مختلف اسلامی آغاز گردید. تبعات ناشی از این مسئله، در روابط قومی، اجتماعی، فرهنگی و اقتصادی مسلمانان هویدا شد؛ و به موازات پیدایش این اختلافات، تلاش در جهت همبستگی و وحدت میان مسلمانان از سوی دانشمندان و مصلحان جامعهٔ اسلامی آغاز گردید. در اثر این تلاش‌ها، تا قرن ششم هجری، تلاقی گستردهٔ اندیشه میان عالمان و حاملان حدیث از مذاهب مختلف اسلامی یافت می‌شود. در این دوران، وجود مناظره‌های علمی بسیار میان اندیشمندان و در اغلب موارد، واقع‌گرای و تلاش در جهت پیشبرد مطالعات علمی و پژوهشی بدون ابراز تعصب ناروا نسبت به یک مذهب خاص، نشان از نزدیکی و همسازگرایی فرقه‌های گوناگون اسلامی دارد.

گرچه در دوره‌های بعد، تلاش در راستای وحدت مسلمانان دچار فراز و نشیب‌های فراوانی گردید، اما از

تقریب مذاهب اسلامی

اهل سنت تبیین کرد که شیعه را با فرقهٔ غلات و مخطئه اشتباه گرفته اند؛ همچنان که شیعه نیز اهل سنت را با فرقهٔ ناصبی اشتباه گرفته است. او در تبادل اندیشه با علمای اهل سنت و طرح اندیشه‌های خود همه را به وحدت کلمه و سعهٔ صدر دعوت نمود. حاصل این تبادل اندیشه، ایجاد مرکزی به نام «دارالتقریب بین المذاهب الاسلامیه» بود. از جمله نخستین فعالیت های این مرکز انتشار مجلهٔ رسالهٔ الاسلام بود که نخستین شمارهٔ آن در ربیع الاول ۱۳۴۸هـ (ژانویه ۱۹۶۹م) منتشر شد و تا رمضان ۱۳۹۲هـ (اکتبر ۱۹۷۳م) ادامه داشت و مقالات علمی و ارزشمند متعددی در حوزهٔ مطالعات تطبیقی به قلم گروهی از عالمان مذاهب مختلف اسلامی در آن درج می شد. از دیگر فعالیت های برجستهٔ دارالتقریب قاهره، اهتمام به تصحیح و انتشار کتاب «مجمع البیان لعلوم القرآن» اثر امین الاسلام طبرسی از علما و مفسران قرن ششم هجری است. شیخ عبد المجید سلیم، رئیس وقت الأزهر، لب به ستایش این کتاب گشود و آن را کتابی ارزشمند و پربار و یکی از کتاب‌های مرجع در تفسیر و علوم قرآن دانست.

فتوای شیخ محمود شلتوت، شیخ الأزهر، در ۱۷ ربیع الاول ۱۳۷۸ هجری، در جواز مراجعه به همهٔ مذاهب اسلامی معروف از جمله مذهب جعفری، اوج فعالیت ها و نتایج ایجاد این مرکز بود. متن فتوا حاوی موارد مهم و قابل تأملی بود که تاآن زمان سابقه نداشت. در این فتوا آمده است: «اسلام هیچ یک از پیروان خود را به پیروی از مذهب معینی ملزم نکرده است؛ بلکه هر مسلمانی حق دارد از هر مذهبی که به طور صحیح نقل شده و احکام آن در کتاب‌های مخصوص خودش تدوین گشته پیروی کند. و هر کس از یکی از این مذاهب تقلید کرده، حق دارد به مذهب دیگر – هر مذهبی که باشد– منتقل شود و هیچ گونه ایرادی دراین باره بر او نیست.

مذهب جعفری معروف به «شیعهٔ امامیهٔ اثنا عشریه» مذهبی است که شرعا تعبد به آن همچون سایر مذاهب اهل سنت جایز می‌باشد؛ بنابراین شایسته است که مسلمانان این حقیقت را بشناسند و از تعصب ناروا نسبت به مذاهب معینی دوری کنند. زیرا دین خداوند و شریعت او منحصر به مذهب معینی نیست بلکه همهٔ امامان، مجتهدانی بوده‌اند

نشریه مرکز بررسی‌های اسلامی

دوهفته‌نامه سیاسی، اجتماعی، فرهنگی
صاحب امتیاز و مدیرمسئول: **سیدهادی خسروشاهی**
سردبیر: **سید محمود خسروشاهی**

دفتر مرکزی: قم / خیابان شهدا (مفاتیح) / نبش ممتاز
تلفکس: ۰۲۳۳۷۷۴۱ صندوق پستی: ۱۳۶ چاپ: ولیعصر

سایت‌های مرکز

مرکز بررسی‌های اسلامی: www.iscq.ir
استاد خسروشاهی: www.khosroshahi.org
پست الکترونیکی: besatonline@gmail.com

«بهشت»؛ نقطه تلاقی دانش و ایمان

مدیرعامل شرکت
ترنج در مراسم افتتاح
ترنجستان بهشت
اظهار داشت: امیدوارم
این فروشگاه به نقطه
تلاقی دانش و ایمان

تبدیل شود.

مراسم افتتاح ترنجستان بهشت با حضور غلامعلی حدادعادل نماینده مجلس شورای اسلامی، حسین یکتا فرمانده بنیاد فرهنگی خاتم الاوصیاء(عج) و علیرضا مختارپور دبیرکل نهاد کتابخانه‌های عمومی کشور برگزار شد. محمود برازش مدیر کل چاپ و نشر وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی، محمد حمزه‌زاده مدیرعامل انتشارات سوره مهر، علی اکبر اشعری مدیر پروژه باغ کتاب، میثم نیلی مدیرعامل مجمع ناشران انقلاب اسلامی و جمعی دیگر از چهره‌های فرهنگی نیز در این نشست حضور داشتند.

یاسر احمدوند، مدیرعامل شرکت ترنج در ابتدای این مراسم با اشاره به اینکه ترنجستان بهشت جزو بزرگترین فروشگاه‌های عرضه کتاب و محصولات فرهنگی در کشور است، گفت: حدود دو سال قبل در همین ایام و با پایمردی حاج حسین یکتا، این مجموعه که سوله‌ای با مساحت ۷۰۰ متر بود، برای تبدیل به کتابفروشی مهیا شد.

وی ادامه داد: در آن زمان این بنا سازه نآآماده و فرسوده‌ای هم داشت که در قدم اول استحکام‌سازی بنا صورت گرفت و سپس طرح مناسب برای تبدیل شدن به این مجموعه زده شد تا ترنجستان بهشت طی یک سال و نیم بعد آماده بهره‌برداری شود.

احمدوند با اشاره به طرح دایره‌ای بنای ترنجستان بهشت توضیح داد: این شکل برگرفته از مفهوم ترنج است و در بخش‌های مختلف فروشگاه به چشم می‌خورد.

مدیرعامل شرکت ترنج در ادامه به بخش‌های مختلف فروشگاه اشاره کرد و گفت: بخش عرضه کتاب بزرگسال که جزو بخش‌های اصلی فروشگاه نیز هست، بیشتر بر ارایه آثار حوزه علوم انسانی متمرکز بوده و چنین این بخش نه بر اساس استانداردهای معمول بلکه بر مبنای کاربردی بودن و استفاده بهتر مخاطبان است.

وی ادامه داد: بیش از ۲۰ هزار قلم کالا در این فروشگاه عرضه شده که فقط ۲۰ هزار عنوان به کتاب اختصاص یافته و از این نظر نیز ترنجستان بهشت بی‌نظیر است.

احمدوند با تأکید بر اینکه در مجموعه ترنجستان‌ها رسیدن به مفهوم فروشگاه جامع دنبال می‌شود، گفت: هدف ما این است که ترنجستان‌ها علاوه بر طراحی زیبا، محتوا و اداره قابل قبولی نیز داشته باشند.

وی ادامه داد: امیدوارم فروشگاه‌های ترنجستان محلی برای پیوستن نویسندگان و ناشران و فعالان جبهه فرهنگی انقلاب اسلامی باشد و به نقطه تلاقی دانش و ایمان تبدیل شود.

احمدوند در پایان اظهار امیدواری کرد مجموعه‌ای همچون ترنجستان بهشت بی‌درد باشد و همه برای درمان به آن مراجعه کنند.

نگاهی به «غدير در آينه كتاب» در گفت‌وگو با مدير انتشارات دليل ما

برای عمومی کردن فرهنگ غدير و شیوه‌های تبلیغی در اطلاع‌رسانی کتاب‌هایی با موضوع غدير، چه پیشنهادهایی دارید؟

پیام‌رسانی غدير جزو تکالیف ما مسلمانان است. در حوزه فرهنگی، نشر آثار مکتوب از ماندگارترین شیوه‌های تبلیغی به شمار می‌رود که لازم است بسیار مورد توجه قرار گیرد اما مهم‌تر از تالیف و چاپ، مساله توزیع و شیوه‌های جذب مخاطبان است. به نظر من بر اساس تجربه چندساله اخیر، مناسبت‌های مذهبی یکی از بهترین زمینه‌های موجود برای تبلیغ و فرهنگ‌سازی است. همه ما می‌دانیم که در مناسبت‌های مذهبی تمامی شیوه‌های اطلاع‌رسانی اعم از صدا و سیما، مطبوعات، بنرهای تبلیغی، برگزاری مراسم‌ها و ... سمت و سو می‌گیرد و نگاه اقشار مختلف جامعه را به خود جلب می‌کند.

این فرصت مهم‌ترین زمان برای ترویج کتابخوانی در جامعه است که با برگزاری نمایشگاه کتاب، مسابقات کتابخوانی و اهدای کتاب از سوی بانیان فرهنگی، سازمان‌ها، نهادهای مردمی و حتی بنگاه‌های اقتصادی می‌توان فعالیت‌های اثرگذاری را به انجام رسانید و البته ناشران با تولیدات بهتر، کیفیت فنی بالاتر و تخفیف ویژه می‌توانند در آن سهیم باشند.

انتشارات «دلیل‌ما» برای تبلیغ واقعه بزرگ غدير، چه برنامه‌هایی را برای امسال تدارک دیده است؟

ما با تهیه بروشوری از کتاب‌های ویژه غدير و ارسال برای آنها قصد داریم این عزیزان را با فعالیت‌های مکتوب آشنا سازیم تا بتوانیم در برگزاری نمایشگاه‌ها و مسابقات کتابخوانی و سایر موارد با ارائه تخفیف ویژه در حد امکان در تبلیغ غدير سهم داشته باشیم.

همچنین با ارائه بسته‌های فرهنگی با ۱۱۰ عنوان کتاب درباره غدير و امیرالمومنین (ع) آمادگی خود را برای تجهیز کتابخانه‌های تخصصی عمومی و دانشگاهی در این موضوع ابراز می‌کنیم. این امر در یکی از سال‌های گذشته با همکاری یکی از بانیان نیکوکار انجام شد و باعث شد این کتاب‌ها به نقاط دور دست میهن اسلامی‌مان ارسال شود. علاقه‌مندان می‌توانند برای مشاهده این کتاب‌ها به سایت انتشارات «دلیل‌ما» WWW.DALILEMA.IR مراجعه کنند.

سطوح بزرگسال و جوان و نوجوان است.

این کتاب‌ها با شمارگان وسیع و در سراسر کشور و حتی خارج از کشور منتشر شده و تاثیر به‌سزایی در عمومی‌سازی فرهنگ غدير داشته‌اند. بالاترین آمار آن را «انتشارات دلیل‌ما» در اختیار دارد و در بین ۶۳ عنوان کتاب مستقل در حوزه غدير، با انتشار کتاب «گزارش لحظه به لحظه از واقعه غدير» با شمارگان قریب یک میلیون نسخه مخاطبان فراوانی را با موضوع مهم ولایت امیرالمومنین (ع) آشنا کرده است.

از لحاظ کیفیت و تنوع موضوعات نیز می‌توانم به علمی بودن کتاب‌ها از لحاظ استناد به منابع معتبر، توجه به اسناد خطبه غدير و کتب تاریخی و حدیثی اشاره کنم و این که کتاب‌های این انتشارات، در موضوع غدير، این مقطع تاریخی اعتقادی جهان اسلام را از زوایای مختلف حدیثی، تاریخی، ادبی، اعتقادی، جغرافی، اسنادی، سیره، تبلیغی و ... مورد بررسی و کاوش قرار داده و برای هر ذوق و سلیقه‌ای کتابی مستقل داشته است.

شما به دو کتاب ویژه اشاره کردید؛ یکی «گزارش لحظه به لحظه از واقعه غدير» و دیگری «غدير در آينه كتاب». درباره این دو بیشتر توضیح دهید؟

«گزارش لحظه به لحظه از واقعه غدير» تالیف محمداقبر انصاری است که برای نخستین بار در سال ۱۳۷۹ انتشار یافت و با استقبال مخاطبان روبه‌رو شد. این کتاب به لحاظ مستند بودن و توجه به ذکر داستان واقعی غدير و همچنین مختصر و مفید بودن، مورد توجه قشر نوجوان تا بزرگسال قرار گرفت تا آنجا که تاکنون ۸۰ بار تجدید چاپ شده و حدود یک میلیون نسخه شمارگان را به خود اختصاص داده است و در نوع خود با وجود کم حجم بودن، کتابی منحصر به فرد و بسیار پرمحتواست. کتاب «غدير در آينه كتاب» نیز کتابشناسی دقیق و آماری درباره غدير است که در آن ملاحظه می‌کنیم که آثار مکتوب غدير قدمتی به اندازه اسلام دارد و از زمان پیامبر (ص) تالیف شده و تاکنون آن هم با رشد روزافزون ادامه دارد.

در این کتاب یاد شده است که بیش از هزار و ۱۰۰ کتاب مستقل به ۲۰ زبان دنیا تالیف شده است. این موضوع نمایانگر فراگیری بودن غدير و ولایت امیرالمومنین (ع) در سراسر جهان و همه ملل است که نه مرز می‌شناسد و نه در قید و بند منتقدان محصور شده است.

«انتشارات دلیل‌ما» از ناشران فعال مذهبی از سال ۱۳۷۹ کار خود را آغاز کرد. چاپ و انتشار کتاب‌هایی در حوزه معارف اهل بیت، کتاب‌های مرجع و دایره‌المعارف‌ها مانند دایره‌المعارف بزرگ حضرت زهرا (س) و همچنین سلسله کتاب‌هایی برای مخاطبان جوان از جمله «دین و زندگی» و «رشد باورها و اندیشه جوان و نوجوان» برخی فعالیت‌های این ناشر تا کنون است. «دلیل‌ما» تاکنون بیش از ۸۰۰ عنوان کتاب را با موضوعات اعتقادی، تاریخی، حدیث، ادعیه، فقه و ادبیات منتشر کرده است. همزمان با عید غدير، این‌ها با آقای یدالله سعدی، موسس و مدیر فعلی این نشر درباره کتاب‌های منتشرشده در حوزه غدير که خود این انتشارات نیز درباره آن کتاب‌هایی داشته، به گفت‌وگو نشسته که در ادامه می‌خوانید.

انتشارات «دلیل‌ما» به عنوان یکی از ناشران فعال حوزه دین تاکنون چند عنوان کتاب چاپ و منتشر کرده و شما به عنوان یکی از پرکارترین ناشران غدير چند عنوان از آنها را به موضوع غدير اختصاص داده‌اید؟

انتشارات «دلیل‌ما» طی ۱۵ سال فعالیت قریب ۸۰۰ عنوان کتاب در حوزه معارف اهل بیت (ع) چاپ و منتشر کرده که برخی از آنها با رویکرد علمی، تحقیقی و تخصصی برای مخاطبان اهل علم و برخی نیز با بیانی داستانی، تاریخی و اعتقادی برای مخاطبان عمومی جامعه است. در بین این عناوین به کتاب‌هایی بر می‌خوریم که با مناسبت‌های مذهبی در تاریخ صدر اسلام از جمله غدير، محرم، فاطمیه، شعبان، رمضان و سایر مناسبت‌های مهم تاریخی شیعه ارتباط مستقیم دارند. ما با چاپ و انتشار ۶۳ عنوان کتاب مستقل درباره غدير از ناشران فعال این حوزه محسوب می‌شویم.

درباره کتاب‌های منتشرشده در حوزه غدير از لحاظ کمی — یعنی میزان انتشار، رشد تولید، شیوه تبلیغ — و همچنین از لحاظ کیفی و علمی بودن مطالب بیشتر توضیح دهید؟

در بحث کمی می‌توانم از کتاب «غدير در آينه كتاب» که کتابشناسی غدير به شمار می‌رود نام ببرم که بر اساس آمارهای این کتاب، رشد تالیف کتاب‌های منتشرشده با موضوع غدير از سال ۱۳۷۴ به بعد به صورت جهشی و بسیار گسترده بوده و شامل کتاب‌های بزرگ و کوچک در

معاون فرهنگی وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی از کتاب به عنوان مادر فرهنگ‌سازی، دانش‌سازی و تمدن‌سازی در جامعه یاد کرد.

سیدعباس صالحی در آیین گشایش سیزدهمین نمایشگاه بزرگ کتاب کرمان، گفت: کتاب باید به یک کالای ضروری فرهنگی در سبد خانوارها تبدیل شود. وی با اشاره به روند رو به رشد تولید علم و دانش در کشور، افزود: سالانه ۶۰ هزار عنوان کتاب در قالب چاپ اول و چاپ‌های مجدد در کشور منتشر می‌شود.

صالحی از افزایش ۱۷ درصدی عناوین کتاب در نیمه نخست امسال نسبت به مدت مشابه پارسال خبر داد و گفت: در این مدت ۳۰ هزار عنوان کتاب به چاپ رسیده است. وی سرانه پایین کتابخوانی در کشور را یکی از مشکلات بخش فرهنگ و کتاب دانست و افزود: نبود وقت و گرانی کتاب بهانه‌هایی است که برای این معضل مطرح می‌شود. صالحی با اشاره به این که متوسط کلمات هر کتاب،

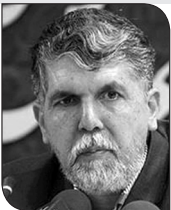
کتاب «حریم قدس»

«حریم القدس» شرحی بر کتاب «لَبّ اللباب در سیر و سلوک اولی الالباب» علامه طهرانی در بیروت به چاپ رسید.

این کتاب که مقاله‌ای اجمالی در سیر و سلوک الی الله و بر اساس کتاب «لَبّ اللباب در سیر و سلوک اولی الالباب» علامه طهرانی و به انگیزه مقدمه بر ترجمه فرانسه آن کتاب به تحریر درآمده که با توجه به موضوع سیر و سلوک و اختلاف مسالک و مکاتب متنوع و چه بسا منحرف اهمیت پیدا کرده است.

نویسنده کتاب «حریم قدس» با رویکردی اجمالی به

سالانه ۶۰ هزار عنوان کتاب در کشور به چاپ می‌رسد

فرصت در فضای روز مره زندگی تبدیل شود. استاندار کرمان نیز در این آیین با اشاره به ۲۴ مهر سالروز آتش‌زدن مسجد جامع کرمان، توسط رژیم پهلوی، گفت: برای استحکام و تداوم این نظام اسلامی هزینه‌های سنگینی پرداخت شده است. علیرضا رزم حسینی برپایی نمایشگاه کتاب را در اقتصاد استان و نیز نهادهای کردن فرهنگ کتابخوانی مؤثر دانست و گفت: این گونه نمایشگاه‌ها در رونق اقتصاد فرهنگی نقش اساسی دارد. وی ارتقاء فرهنگ در جامعه را از اولویت‌های دولت تدبیر و امید اعلام کرد و گفت: در این راستا باید نخبگان فرهنگی را دریابیم و از آنها بهره بگیریم. فرشید فلاح مدیر کل فرهنگ و ارشاد اسلامی استان کرمان نیز با اشاره به افزایش ۵۰ درصدی حضور ناشران در سیزدهمین نمایشگاه کتاب کرمان، گفت: امسال عناوین کتاب رشد ۳ برابری را نشان می‌دهد.

۷۵ هزار کلمه و متوسط مطالعه هر فرد در یک دقیقه، ۳۰۰ کلمه است، یادآور شد: اگر هر فرد روزانه ۱۵ دقیقه مطالعه داشته باشد می‌تواند در سال ۲۰ عنوان کتاب و در طول ۵۰ سال، ۱۰۰۰ عنوان کتاب را مطالعه کند. وی همچنین با اشاره به افزایش ۱۴ درصدی قیمت کتاب‌های تألیفی امسال، گفت: این رقم متناسب با نرخ تورم است و در مقایسه با برخی کالاها چندان زیاد نیست.

صالحی دسترسی به کتاب را مشکل دیگر حوزه فرهنگ در بخش کتاب دانست و افزود: نمایشگاه‌ها فرصت‌های موقتی هستند که این مشکل را کاهش می‌دهند. وی با تأکید بر این که نمایشگاه‌های کتاب باید فرصتی را فراهم کنند تا بتوان داشته‌های خود را در طول سال بارور کنیم، افزود: باید ستادهای دائم ترویج کتاب و کتابخوانی تشکیل شود تا این فرهنگ به یک

قدس» علامه طهرانی در بیروت منتشر شد

ریشه مصیبت‌های عصر تکنولوژی و توخّش حیوانی، استشهاد به آیات و روایاتی در باب تبعیت از عقل منور، اشکالات وارده بر مکتب تفکیک، پیدایش عده ای مکار و دنیاپرست در عرصه عرفان و تصوّف، سلسله انتساب عرفانی علامه طباطبایی و علامه طهرانی و غیره از عناوین مهم این کتاب است.

لازم به ذکر است این کتاب به همت انتشارات «مکتب وحی» به زبان عربی ترجمه و با همکاری انتشارات «دار المحجّة البیضاء در لبنان (بیروت)» در ۱۵۰ صفحه در قطع رقعی به چاپ رسیده است.